

Årsredovisning 2014

för

**Förenade Liv
Gruppförsäkring AB (publ)**

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	3
Resultaträkning	12
Rapport över totalresultat	13
Resultatanalys	14
Balansräkning	15
Rapport över förändringar i eget kapital	17
Kassaflödesanalyser	18

NOTER

Not 1	Redovisningsprinciper i koncernen och moderföretaget	19	Not 20	Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	49
Not 2	Upplysningar om risker	28	Not 21	Obeskattade reserver	50
Not 3	Premieinkomst	40	Not 22	Livförsäkringsavsättning	50
Not 4	Kapitalavkastning, intäkter	40	Not 23	Avsättning för oreglerade skador	50
Not 5	Orealiserade vinster på placeringstillgångar	40	Not 24	Avsättning för återbäring och rabatter	50
Not 6	Utbetalda försäkringsersättningar	41	Not 25	Avsättning för skatter	50
Not 7	Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar f e r	41	Not 26	Pensioner och liknande förpliktelser	51
Not 8	Driftkostnader	42	Not 27	Skulder avseende direkt försäkring	51
Not 9	Kapitalavkastning, kostnader	43	Not 28	Derivat	52
Not 10	Värdeminskning på övriga placeringstillgångar	43	Not 29	Upplysning om kvittning	53
Not 11	Nettoresultat per kategori av finansiella instrument	44	Not 30	Övriga skulder	54
Not 12	Bokslutsdispositioner	44	Not 31	Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	54
Not 13	Skatt på årets resultat	45	Not 32	Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder	54
Not 14	Aktier och andra andelar	45	Not 33	Ställda panter	55
Not 15	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	46	Not 34	Upplysningar om närstående	56
Not 16	Fordringar avseende direkt försäkring	46	Not 35	Medeltal anställda samt löner och ersättningar	61
Not 17	Övriga fordringar	46	Not 36	Pensionsupplysningar	63
Not 18	Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden	47	Not 37	Avstämning av totalavkastningstabell	63
Not 19	Materiella tillgångar	49	Not 38	Viktiga uppskattningar och bedömningar	64
			Not 39	Styrelsens och verkställande direktörens underskrifter	66

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Förenade Liv Grupp försäkring AB (publ) organisationsnummer 516401-6569 avger härmed årsredovisning för 2014.

Ägarförhållanden och koncernstruktur

Förenade Liv Grupp försäkring AB ägs till 100 % av Folksam ömsesidig sakförsäkring. Folksam ömsesidig sakförsäkring (Folksam Sak) är moderföretag i en koncern som förutom moderföretaget omfattar de helägda dotterföretagen Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ), Tre Kronor Försäkring AB, SalusAnsvar AB och det delägda finska bolaget Folksam Skadeförsäkring Ab. I not 34 "Upplysningar om närstående", ges en detaljerad beskrivning av Folksam och de relationer som finns mellan de ingående bolagen.

Allmänt om verksamheten

Förenade Liv Grupp försäkring AB (Förenade Liv) är ett icke-vinstutdelande livförsäkringsaktiebolag som bedriver försäkringsverksamhet enligt ömsesidiga principer avseende frivillig grupp försäkring. Produkterna som erbjuds är liv-, sjuk-, diagnos-, premiebefrielse-, olycksfall- samt sjukvårdsförsäkring. Olycksfalls-, sjuk-, sjukvårds- och diagnosförsäkring sårredovisas som skadeförsäkringsrörelse, övrig verksamhet redovisas som livförsäkringsrörelse.

Förenade Liv är specialister på personförsäkringar för tjänstemän och akademiker. I nära samarbete med organisationer och arbetsgivare skräddarsys grupplösningar

Väsentliga händelser under 2014

2014 har återigen varit ett starkt verksamhetsår för Förenade Liv, både resultat- och försäljningsmässigt.

Överskottet går tillbaka till de försäkrade och bland annat har Förenade Liv tillsammans med Lärarförsäkringar betalat ut 80 miljoner i kontant återbäring till 110 000 lärare. Andra kunder har fortsatt använt sin återbäring till bland annat den förebyggande tjänsten Samtalsstöd, förbättrat produkternas innehåll och/eller erbjudit kunderna rehabiliteringsmöjlighet.

Förenade Livs sjukvårdsaffär har vuxit kraftigt. Bland annat valde Polisförbundet som förnyade sitt avtal med Förenade Liv under 2013 att komplettera sitt personförsäkringspaket med sjukvårdsförsäkring för alla medlemmar.

Förenade Liv har vidareutvecklat den unika partnerwebben med onlinetjänster, där det är möjligt att komma åt ansökningar, planinformation och faktaunderlag. Det i kombination med flexibiliteten i produktpaketering har lett till att Förenade Liv har vuxit ytterligare på förmedlarmarknaden. Under året har över 20 nya avtal tecknats, bland annat en frivillig grupp försäkring för alla medarbetare i IKEA Sverige.

Förenade Liv har även under 2014 reglerat och administrerat Saco SalusAnsvar Försäkring AB:s inkomstförsäkringar samt sjukvårds-, olycksfalls-, liv- och sjukförsäkring åt SalusAnsvar Personförsäkring AB. SalusAnsvar Personförsäkring AB förvärvades av Förenade Liv per den 31 december och bolagets förmedlade affär har under året successivt erbjudits att teckna avtal i Förenade Livs varumärke och produktutbud. Ca 240 nya avtal har därmed tecknats i Förenade Liv.

På grund av ett lågt inflöde av nya kunder och hög medelålder i livsvarig Seniorförsäkring behövde Förenade Liv under året ta fram ett långsiktigt hållbart alternativ för den livsvariga seniorivförsäkringen. Ett flertal kunder tillfrågades om utformning av produkt erbjudande och informationsbrev. Resultatet blev tre alternativ i Seniorförsäkringen där kunderna kan välja premie- och ersättningsnivå.

Under Almedalsveckan anordnade Förenade Liv, tillsammans med fackförbundet ST och Vision, ett seminarium i ämnet "Nya faror på jobbet – om hot och våld i arbetslivet". Seminariet var välbesökt.

Resultat och marknad

Förenade Liv visade för år 2014 ett resultat före bokslutsdispositioner och skatt om 149 (267) miljoner kronor. Företagets försäkringstekniska resultat (exkl kapitalavkastning) uppgick till -179 (25) miljoner kronor. Årets positiva resultat var en kombination av en god kapitalavkastning och ett starkt försäkringstekniskt resultat. Premieinkomsten före återförsäkring ökade till 970 (905) miljoner kronor.

Skadeförsäkringsrörelsens resultat 2014 (2013)

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick till -1 198 (109 178) kkr.
Premieintäkter för egen räkning (netto) uppgick till 420 538 (360 955) kkr.
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen uppgick till 170 697 (131 445) kkr.
Försäkringsersättningar (netto) inklusive förändring i avsättning oreglerade skador uppgick till -501 949 (-323 807) kkr.
Återbäring och rabatter uppgick till -12 000 (-8 000) kkr.
Driftskostnaderna uppgick till -77 430 (-51 415) kkr.

Livförsäkringsrörelsens resultat 2014 (2013)

Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick till 149 758 (158 318) kkr.
Premieinkomsten för egen räkning (netto) uppgick till 517 388 (505 210) kkr.
Kapitalavkastningen netto uppgick till 157 205 (111 026) kkr.
Försäkringsersättningar (netto) inklusive förändring i avsättning oreglerade skador uppgick till -377 417 (-327 115) kkr.
Förändring i livförsäkringsavsättningar uppgick till -14 116 (11 018) kkr.
Återbäring och rabatter uppgick -18 000 (-16 000) kkr.
Driftskostnaderna uppgick till -75 663 (-59 641) kkr.

Vid bokslutet 2014 avsattes 30 000 (24 000) kkr till återbäringsfonden. Förenade Liv arbetar tillsammans med våra kunder aktivt med att tilldela återbäring, för 2014 har 92 651 kkr kommit våra kunder tillgodo. Fond för tilldelad återbäring har därför förändrats med -62 651 (16 138) kkr.

Kapitalförvaltning

Marknadsutveckling

Under 2014 har de internationella finansmarknaderna präglats av fortsatt svag konjunktur utveckling, med mycket låg inflationsutveckling som följd. Nyhetsflödet har också präglats av Ukrainakriser och sanktioner mot Ryssland, och så småningom Rysslandskris. Konjunkturen i USA har dock sakta vänt uppåt, men låg inflation även där har hållit tillbaka kraftigare räntehöjningar. Den amerikanska dollarns utveckling har under året varit mycket stark mot nästan alla valutor. Under andra halvåret störtade oljepriset från en nivå runt 110 amerikanska dollar per fat till ett pris på under 50 dollar per fat, vilket på kort sikt ytterligare dragit ner inflationen i många länder, men som på längre sikt, tillsammans med konjunkturförbättringen i USA, bör bli stimulerande för tillväxten i hela världen. Oljeprisfallet är samtidigt en svår prövning för vissa länder.

I Sverige har effekterna av världsutvecklingen synts främst i form av låg tillväxt och låg inflation med stadigt sjunkande räntor som följd. Den svenska 5-åriga statsobligationsräntan, som vid årets ingång låg på ca 1,8 procent har under året stadigt sjunkit till extremt låga 0,13 procent. För kortare löptider var räntan vid utgången av året noll eller tom negativ. Riksbankens viktigaste styrränta sänktes i oktober till noll procent och väntas inte höjas förrän år 2016. Ränteskillnaden mellan svenska statsobligationer och svenska säkerställda bostadsobligationer har också minskat från cirka 0,7 till 0,5 procent, vilket gett en extra skjuts åt årets avkastningar för svenska säkerställda bostadsobligationer. Utgångsläget inför år 2015 är att vi därmed kan förvänta oss mycket låg avkastning på räntebärande placeringar.

Den svenska börsen har under året varit stark, med en uppgång på ca 16 procent för OMX All Shares-index. Anledningen till den starka börsutvecklingen kan troligtvis främst förklaras med fortsatt goda vinster i de svenska bolagen tillsammans med det faktum att pengar kan ha sökt sig till börsen med anledning av de extremt låga avkastningarna för räntebärande placeringar. För svensk del har den cirka 10-procentiga

försvagningen av den svenska kronan, främst mot amerikanska dollar, också varit positiv för de svenska exportföretagen. Den internationella börsuppgången har, enligt Morgan Stanley Composite Index- World, varit cirka 10 procent i lokal valuta. Mätt i svenska kronor har den internationella börsuppgången varit nästan 30 procent. Detta har sammantaget gett mycket god avkastning för aktier under 2014.

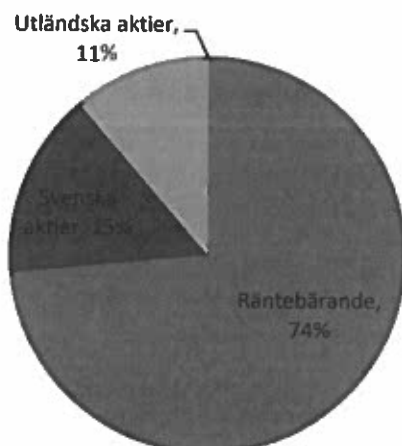
Avkastning

Totalavkastningen för år 2014 på bolagets tillgångar blev 9,6 (7,6) procent, motsvarande 331 (250) miljoner kronor. Det som i huvudsak förklarar totalavkastningen är bolagets strategiska tillgångsfördelning, vilken bland annat styrs av försäkringsåtagandenas art och bolagets risktolerans. Årets goda avkastning förklaras främst av en stark aktiekursutveckling samt kraftigt fallande räntor. Även kronförsvagningen har bidragit positivt genom att värdet på de utländska aktieinnehaven, i svenska kronor, ökat i värde. Aktier har därmed givit en avkastning på 21,0 procent och räntebärande tillgångar har givit en avkastning på 6,3 procent. Aktiexponeringen har successivt minskats något mot slutet av året och var vid utgången av året ca 24 procent. Durationen i den räntebärande portföljen var vid utgången av året ca 3,6 år. Valutaexponeringen har under året varit ca 13 procent.

Totalavkastningstabell

Mkr	Ingående marknads- värde 2014-01-01	Utgående marknads- värde 2014-12-31	Total- avkastning 2014 Mkr	Total- avkastning 2014 %	Total- avkastning 2013 %	Total- avkastning 2012 %	Total- avkastning 2011 %+
Räntebärande placeringar	2 496	2 691	159	6,3	-0,1	3,5	9,8+
Aktier	981	968	184	21,0	30,1	14,2	-9,2+
Alternativa placeringar	2	-	-	18,2	0,7	-14,4	-4,2+
Säkringsinstrument	3	2	-12	n/a	n/a	n/a	n/a+
Totalt	3 482	3 661	331	9,6	7,6	6,7	5,4+

Totalavkastningstabellen är uppställd enligt rekommendation från Svensk Försäkring och företagets riktlinjer för mätning och rapportering av totalavkastning. I not 37 redovisas hur totalavkastningstabellen är kopplad till resultat- och balansräkningen.

Placeringsstillgångarnas fördelning, Marknadsvärde**Personalinformation**

Förenade Livs personal är till största del tillikaanställd i Folksam. Folksamkoncernerna tillämpar tillikaanställning vilket innebär att personalen är anställd i flera bolag inom Folksamkoncernerna. Varje anställd är organisatoriskt placerad på ett kostnadsställe. Ett kostnadsställe kan endast tillhöra ett bolag. Den anställdes lönekostnader belastar initialt det organisatoriskt tilldelade kostnadsstället, varefter lönekostnaderna fördelas mellan kostnadsställen inom Folksamkoncernerna i förhållande till utfört arbete. Folksam är genom medlemskapet i Arbetsgivarorganisationen-KFO bunden av kollektivavtal om löner och allmänna anställningsvillkor för tjänstemän med Försäkrings tjänstemannaförbundet-FTF, Handelsanställdas förbund och Jusek. Avtalet med Jusek omfattar samtliga anställda som är medlem i ett fackförbund som är medlem i SACO. Folsams tjänstepensioner, KTP-planen, är kollektivavtalsreglerad med de fackliga motparterna. Not 35. Medelantal anställda samt löner och andra ersättningar innehåller information om principer för ersättning till ledande befattningshavare.

Bolagsstyrning

Bolagsstyrningen av Förenade Liv följer de regelverk som gäller inom moderbolaget Folksam Sak och utgår från svensk lagstiftning, och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Folksam tillämpar också Svensk Kod för bolagsstyrning. Utöver de externa styrande regelverken finns cirka 80 interna regelverk som klassificeras som övergripande.

Instruktioner och regelverk som har fastställts i moderbolagets styrelse och som har bäring på Förenade Liv tas därefter i Förenade Livs styrelse. Vissa av regelverken fastställs årligen, oavsett om de förändras eller inte. Varje kvartal redovisas för styrelsen den ekonomiska ställningen i form av kvartalsbokslut.

Twister

Förenade Liv har inga eller ett fåtal klagomål eller rättstvister. I de fall Förenade Liv bedömer att ekonomisk ersättning kan komma att utgå eller att tvistig återbetalning kan förväntas utbli har reservering gjorts efter bedömning i varje enskilt ärende.

Ekologiskt och ekonomiskt perspektiv

Genom att vara en del av Folksam verkar Förenade Liv för att kunna påverka och långsiktigt förändra samhället för att uppnå ökad hållbarhet och trygghet för individen. Till grund för vilka företag Förenade Liv investerar i ligger etiska placeringskriterier. Kriterierna berör mänskliga rättigheter, korruption och miljö. Vissa företag väljs bort oavsett hur bra deras arbetsmiljö eller miljöpåverkan är. Därför finns ett negativt, uteslutande kriterium för tobak och illegala vapen. Genom aktiv bolagsstyrning kan Förenade Liv i samarbete med Folksam påverka bolagen.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Risk och riskhantering är en central del av verksamheten i försäkringsföretag. Riskerna och de beslut som tas för att hantera dem påverkar bolagets ekonomiska ställning och förmåga att nå företagets mål. Genom aktiva, kontrollerade och affärsmässiga beslut om risker skapas förutsättningar för att erbjuda kunderna försäkringslösningar som ger dem trygghet. Därför är det viktigt att risker hanteras och kontrolleras på ett strukturerat sätt, både i ett kort och ett långt tidsperspektiv. Se vidare i not 2 för en mer detaljerad redogörelse av riskhantering och risker i företaget.

Riskhanteringsprocessen

Företagets riskhanteringsprocess är integrerad i verksamhetsprocesserna och utgör en viktig beståndsdel i den övergripande riskhanteringen. Riskhanteringsprocessen omfattar identifiering, analys, hantering, övervakning och uppföljning samt rapportering av alla väsentliga risker.

Identifiera risker

Företaget definierar risker som händelser som, om de inträffar, kan påverka företagets möjligheter att nå sina mål. Risker på både kort och lång sikt identifieras med hjälp av olika metoder för olika kategorier av risk. Exempel på analysmetoder som tillämpas inom företaget är omvärldsanalyser, verksamhetsanalyser, produkt- och erbjudandeanalyser samt portföljanalyser. Identifierade risker, inklusive deras orsaker och konsekvenser dokumenteras och kategoriseras.

Syftet med riskidentifieringen är att öka insikten om vilka händelser som kan uppstå och deras konsekvenser. Kunskap om verksamheten och dess risker finns i första linjen där respektive chef är ytterst ansvarig för att risker identifieras och dokumenteras inom sina ansvarsområden, som även innefattar eventuell utlagd verksamhet. I samband med riskidentifiering ska även de konsekvenser som kan uppstå om händelsen/risken inträffar och de bakomliggande orsakerna till risken identifieras och dokumenteras. Riskfunktionen stödjer första ansvarslinjens (operationella verksamhetens) riskidentifiering genom att tillhandahålla metod- och dokumentationsstöd, samt stöd vid formulering och värdering av identifierade risker.

Risکاناليس

Vid riskanalys analyseras, värderas och mäts enskilda risker och samverkan mellan dessa. Företagets risker värderas på ett enhetligt sätt och kvantifieras med vedertagna mätmetoder i den mån det är möjligt. Beroende på riskkategori så kan värderingen vara kvantitativ (mätning) eller kvalitativ (bedömning). Trafikljuset, som är Finansinspektionens värdering av risker, används också inom företaget som en metod för att kvantifiera finansiella och försäkringsrisker.

I den kvalitativa värderingen, av framförallt verksamhetsrisker, analyseras hur stor påverkan risker kan få på kunder, varumärke eller kostnader/intäkter om de inträffar. Sannolikheten bedöms genom en uppskattning av när eller hur ofta risken skulle kunna inträffa om inga åtgärder vidtas. Riskfunktionen tillhandahåller metodstöd för värdering av verksamhetsrisker.

Hantera risker

Riskhanteringsprocessens tredje steg innebär att "behandla" riskerna genom att först besluta om riskerna ska accepteras, reduceras/ökas eller elimineras, för att därefter besluta om vilka eventuella åtgärder som ska vidtas, samt att slutligen planera och genomföra beslutade åtgärder. Första ansvarslinjen ska hantera riskerna och kan ta stöd av riskfunktionen vid utformning av åtgärder. Om det finns behov av att samverka inom företaget för att reducera eller eliminera risker, ska den verksamhet som identifierat risken påtala detta för övriga som berörs. Företagets riskapitit ska vara vägledande för beslut om hantering.

Övervaka och följa upp risker

Processens fjärde steg innebär att risker och riskåtgärder följs upp löpande. Chefer i verksamheten följer upp att de riskhanterande åtgärder som beslutats genomförs och får avsedd effekt. Riskfunktionen övervakar och stödjer första linjens uppföljning samt följer upp och utvärderar utförande och effektivitet av riskhanterande åtgärder.

Rapportera riskexponeringar

De risker som identifieras rapporteras kontinuerligt vidare i organisationen till berörda parter, inklusive riskfunktionen. Rapporterings- och eskaleringsrutiner är anpassade efter organisationsstrukturen och vad som är mest lämpligt för respektive riskkategori.

Riskfunktionen sammanställer, minst två gånger per år, en riskrapport till vd och styrelse, rapporten beskriver företagets sammanlagda riskexponering och övergripande status på riskhanterande åtgärder. Därutöver rapporterar riskfunktionen omgående till vd och/eller styrelse om det finns allvarliga brister avseende riskhantering eller om händelser inträffat som kan leda till en materiell förändring av företagets riskexponering.

Organisation och ansvarsfördelning

Styrelsen har det yttersta ansvaret för att verksamheten bedrivs med god riskhantering. Ansvaret för riskhantering inom företaget följer i övrigt principen om de tre ansvarslinjerna.

Den första ansvarslinjen utgörs av verksamheten i bolaget samt utlagd verksamhet. Den ansvarar för att leda verksamheten så att de av styrelsen fastställda målen uppfylls. Den första ansvarslinjen äger och hanterar risker, det vill säga ansvarar för riskhanteringsaktiviteter, uppföljningar samt regelefterlevnad.

Den andra ansvarslinjen utgörs av styrings- och kontrollfunktioner som ska säkerställa en ändamålsenlig och effektiv riskhantering.

Styrings- och kontrollfunktionerna stödjer och följer upp den första ansvarslinjen utifrån ramverk för intern styrning och kontroll, ansvarar för att ha en övergripande bild av risksituationen i bolaget och rapporterar denna till styrelse och vd.

Den tredje ansvarslinjen utgörs av internrevision. Internrevisionen granskar och utvärderar, på styrelsens uppdrag, den interna styrningen och kontrollen inklusive riskhantering.

Solvens II

Förenade Liv samarbetar tillsammans med Folksam med Solvens II. Solvens II-programmet är Folksams största och viktigaste projekt.

Solvens II-direktivet är ett europeiskt regelverk för försäkringsbolag som syftar till att skapa en enhetlig europeisk försäkringsmarknad med ökat skydd för försäkringstagare. De nya reglerna som träder ikraft 2016 ställer krav på att försäkringsbolag ska ha tillräckligt med kapital i förhållande till sina risker för att kunna leva upp till sina åtaganden gentemot försäkringstagarna. Solvens II-programmet är en viktig del av moderniseringen av Folksam och innebär en modernare reglering för hela branschen - en utveckling som är bra för både kunderna och för

oss som försäkringsbolag. Folksam påbörjade anpassningen till Solvens II redan 2009. Programmet har i huvudsak fokuserat på att anpassa Folksams företagsstyrning till de nya legala kraven och uppfylla nya krav på rapportering till tillsynsmyndigheten.

Under 2014 har fokus i programmet legat på att bygga upp processer och IT-stöd för att klara kraven på kapitalkravsberäkning och tillsynsrapportering. Med Folksams komplexa struktur med många bolag, försäkringsprodukter och IT-system står projektet för stora utmaningar, där en av utmaningarna är ett utredningsförslag till nytt tjänstepensionsregelverk. Det är idag inte klart om förslaget kommer att genomföras vilket innebär att det inte är fastställt exakt vilka företag inom Folksam som i slutänden ska följa Solvens II-reglerna. När det gäller företagsstyrningen har implementeringen av nya interna regelverk i moderföretag och dotterföretag påbörjats, samt justering av den egna organisationen för att successivt uppfylla de nya krav som direktivet ställer. Under våren 2015 kommer Folksam Liv och Folksam Sak samt Folksam Skadeförsäkring Ab, Finland, delta i den förberedande rapporteringen till Finansinspektionen. Utvecklingen av processer och system som stöder tillsynsrapportering och kapitalkravsberäkning kommer att förfinas. Resterande interna regelverk och organisatoriska förändringar kommer att beslutas och implementeras för att stärka Folksams företagsstyrningssystem.

Händelser efter balansdagen

Sveriges universitetslärarförbund SULF och Kyrkans Akademikerförbund har båda tecknat avtal med Förenade Liv avseende inkomstförsäkring. Avtalen börjar gälla den 1 januari 2015.

Förväntningar på framtida utveckling

För Förenade Liv är varje kund speciell och Förenade Livs utveckling ska fortsatt gå hand i hand med kundernas önskan om smarta och skräddarsydda försäkringslösningar till den specifika gruppen. Genom att fortsatt vara personliga, engagerade och ansvarstagande gynnas både kunderna och tillväxtmålen i bolaget.

Digitalisering och tillgänglighet är fortsatt viktiga komponenter i utvecklingsarbetet. Arbetet med att ta fram en ny webbplats är i det närmast avslutat. Den nya webbplatsen kommer ge kunderna bättre service och möjlighet till interaktivitet. Nya www.forenadelifv.se lanseras under våren 2015 och webbportalen där förmedlare enkelt hämtar ansökningar, förköpsinformation, planinformation och försäkringslistor och kan se engagemanget hos enskilda försäkringstagare lanseras nu även till 900 grupp företrädare. Detta kommer öka effektiviteten, minska administrationen och förenkla för alla, inklusive den individuella kunden.

Femårsöversikt och nyckeltal, Mkr

RESULTAT	2014	2013	2012	2011	2010
Premieintäkt för egen räkning	420 538	360 955	333 829	323 032	328 223
Premieinkomst för egen räkning	517 388	505 210	326 673	345 048	351 224
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	327 901	242 471	187 965	128 781	107 004
Försäkringsersättningar, netto (inkl oreglerade skador)	-919 005	-717 103	-1 459	-508 395	-447 064
Förändring i livförsäkringsavsättningar	-15 170	11 018	-124 010	9 030	12 020
Driftskostnader i försäkringsrörelsen	-153 093	-111 055	-37 627	-18 062	-16 467
Återbäring och rabatter, netto	-30 000	-24 000	-388 250	-60 000	-140 000
Övriga tekniska intäkter och kostnader	-	-	-	-	2 226
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	148 559	267 496	297 121	219 434	197 166
Årets resultat	138 135	195 701	193 241	128 670	114 941
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringstillgångar till verkligt värde	3 595 074	3 411 300	3 008 722	2 828 922	2 632 395
Försäkringstekniska avsättningar	2 010 823	1 883 876	1 828 481	1 857 096	1 782 209
Konsolideringskapital					
Eget kapital	1 523 364	1 385 229	1 189 529	996 287	867 617
Obeskattade reserver	279 093	300 679	283 455	234 739	189 078
Uppskjuten skatteskuld	72 062	39 328	25 932	26 528	16 417
Totalt konsolideringskapital	1 874 519	1 725 236	1 498 916	1 257 554	1 073 112
Kapitalbas	1 876	1 727	1 499	1 258	1 073
Erforderlig solvensmarginal	260	238	170	160	156
NYCKELTAL					
Skadeförsäkringsrörelse					
Skadeprocent	117	84	8	70	53
Driftkostnadsprocent *	17 (18)	13 (16)	12 (16)	10 (17)	12 (13)
Totalkostnadsprocent *	134 (135)	97 (100)	20 (24)	80 (87)	65 (66)
Livförsäkringsrörelse					
Förvaltningskostnadsprocent **	5,2 (4,6)	4,6 (4,3)	2,5 (5,5)	1,6 (5,1)	1,5 (4,3)
Administrationskostnadsprocent	11,5	10,8	17,0	13,9	10,7
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning, procent	2,2	2,2	2,6	3,1	2,8
Totalavkastning, procent	9,6	7,6	6,7	5,4	5,2
Ekonomisk ställning					
Konsolideringsgrad, procent	166 (200)	190 (199)	181 (227)	146 (188)	119** (158)

* Nyckeltal angivna inom parentes har beräknats exklusive driftskostnadsintäkter, huvudsakligen innehållande vinstandel från återförsäkrare, för att vara jämförbara med tidigare år.

Nyckeltal avseende direktavkastning redovisas för åren 2008-2009 enligt FFFS 2008:26. Nyckeltal avseende totalavkastningen redovisas för åren 2008-2009 enligt Svensk försäkringsrekommendation för rapportering av totalavkastning.

** Förvaltningskostnadsprocent beräknas enligt FFFS 2009:12. Dels beräknas förvaltningskostnadsprocent totalt för livförsäkringsrörelsen, dels beräknas förvaltningskostnadsprocent för sparprodukter exklusive nskprodukter

Förslag till vinstdisposition

Bolaget redovisar ett totalt resultat på 138 135 678,50 kronor.

Skadeförsäkringsrörelsen redovisar ett resultat på 8 573 187,78 kronor. Styrelsen och verkställande direktören föreslår stämman att årets resultat, 8 573 187,78 kronor, behandlas på följande sätt:

Till konsolideringsfonden avsätts 8 573 187,78 kronor

Livförsäkringsrörelsen redovisar ett resultat på 129 562 490,72 kronor. Styrelsen och verkställande direktören föreslår stämman att årets resultat 129 562 490,72 kronor, behandlas på följande sätt:

Till konsolideringsfonden avsätts 129 562 490,72 kronor

Resultaträkning

Kkr		2014	2013
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGS-			
RÖRELSEN			
Premieintäkter efter avgiven återförsäkring			
Premieintäkt	Not 3	451 380	398 571
Premier för avgiven återförsäkring		-30 842	-37 616
		420 538	360 955
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		170 697	131 445
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar	Not 6		
Före avgiven återförsäkring		-341 804	-286 972
Återförsäkrares andel		24 011	6 118
Förändring i avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-187 166	-47 999
Återförsäkrares andel		3 010	5 046
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	Not 7		
Skadeförsäkringsavsättningar		-1 054	-
Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)		-12 000	-8 000
Driftskostnader	Not 8	-77 430	-51 415
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-1 198	109 178
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGS-			
RÖRELSEN			
Premieinkomst efter avgiven återförsäkring			
Premieinkomst	Not 3	518 175	505 966
Premier för avgiven återförsäkring		-787	-756
		517 388	505 210
Kapitalavkastning, intäkter	Not 4	122 393	84 340
Orealiserade vinster på placeringstillgångar			
Värdeökning på övriga placeringstillgångar	Not 5	39 639	66 180
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar	Not 6		
Före avgiven återförsäkring		-429 793	-391 034
Återförsäkrares andel		-	15
Förändring i avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		12 737	-2 276
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	Not 7		
Livförsäkringsavsättningar		-14 116	11 018
Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)		-18 000	-16 000
Driftskostnader	Not 8	-75 663	-59 641
Kapitalavkastning, kostnader	Not 9	-2 927	-9 042
Orealiserade förluster på placeringstillgångar			
Värdeminskning på övriga placeringstillgångar	Not 10	-1 900	-30 452
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		149 758	158 318

RESULTATRÄKNING (FORTS.)

Kkr

ICKE-TEKNISK REDOVISNING		2014	2013
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-1 198	109 178
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		149 758	158 318
Kapitalavkastning, intäkter	Not 4	132 906	100 005
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	Not 5	43 028	78 461
Kapitalavkastning, kostnader	Not 9	-3 174	-10 918
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	Not 10	-2 063	-36 103
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-170 697	-131 445
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		148 560	267 496
Bokslutsdispositioner	Not 12	21 586	-17 224
Resultat före skatt		170 146	250 272
Skatt på årets resultat	Not 13	-32 011	-54 571
ÅRETS RESULTAT		138 135	195 701

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

Tkr	2014	2013
Periodens resultat	138 135	195 701
Årets övrigt totalresultat	-	-
ÅRETS TOTALRESULTAT	138 135	195 701

RESULTATANALYS

kk	Total	Skadeförsäkringsrörelse	Livförsäkringsrörelse (Övrig livförsäkring)	
		Sjukdom och olycksfall	Premiebefrielseförsäkring	Grupplivförsäkring
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	969 555	451 380	-	518 175
Premier för avgiven återförsäkring	-31 629	-30 842		-787
Premier för egen räkning	937 926	420 538		517 388
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	132 906	132 906		
Kapitalavkastning, intäkter	122 393		5 559	116 834
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	82 667	43 028	1 800	37 839
Utbetalda försäkringsersättningar				
Före avgiven återförsäkring	-771 597	-341 804	-1 391	-428 402
Återförsäkrarens andel	24 011	24 011	-	-
Förändring i avsättning för oreglerade skador				
Före avgiven återförsäkring	-174 429	-187 166	684	12 053
Återförsäkrarens andel	3 010	3 010	-	-
Förändring i andra försäkringstekniska avsättn. f.e.r	-15 170	-1 054	2 200	-16 316
Återbäring och rabatter	-30 000	-12 000		-18 000
Driftskostnader	-153 093	-77 430	-672	-74 991
Kapitalavkastning, kostnader	-6 101	-3 174	-133	-2 794
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-3 963	-2 063	-86	-1 814
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-1 198	-1 198		
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	149 758		7 961	141 797
Totalt tekniskt resultat	148 560			
Avvecklingsresultat före avgiven återförsäkring	-120 210	-114 605	1 564	-7 169
Avvecklingsresultat för egen räkning	-121 342	-115 737	1 564	-7 169
Försäkringstekniska avsättningar				
avgiven återförsäkring				
Livförsäkringsavsättningar	181 262	1 054	6 600	173 608
Avsättning för oreglerade skador				
Avsättning för fastställda skador och ej fastställda skador	974 689	837 647		137 042
Avsättning för sjukräntor	156 863	135 785	3 800	17 278
Skadebehandlingsreserv	80 101	69 953	312	9 836
	1 392 915	1 044 439	10 712	337 764
Avsättning för återbäring och rabatter	617 908	334 675		283 233
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avgiven återförsäkring				
Livförsäkringsavsättningar	-	-	-	-
Avsättning för oreglerade skador	29 427	29 427	-	-
Summa återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	29 427	29 427	-	-
Konsolideringsfond	1 370 229	512 214	52 481	805 534

BALANSRÄKNING**TILLGÅNGAR**

Kkr		2014-12-31	2013-12-31
Placeringstillgångar			
Placeringar i koncernföretag			
Aktier och andelar i koncernföretag		78 000	-
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	Not 14	889 488	978 604
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not 15	2 622 980	2 428 506
Derivat	Not 28	4 606	4 190
		3 517 074	3 411 300
Summa placeringstillgångar		3 595 074	3 411 300
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	Not 23	29 454	26 445
		29 454	26 445
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	Not 16	33	885
Fordringar avseende återförsäkring		8 768	-
Aktuell skattefordran		56 742	-
Övriga fordringar	Not 17	9 598	9 420
		75 141	10 305
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	Not 19	416	595
Kassa och bank		198 137	190 131
		198 553	190 726
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		33 693	36 402
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 20	-	1 575
		33 693	37 977
SUMMA TILLGÅNGAR		3 931 915	3 676 753

BALANSRÄKNING**EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER**

Kkr		2014-12-31	2013-12-31
Eget kapital			
Aktiekapital		15 000	15 000
Konsolideringsfond		1 370 229	1 174 528
Årets resultat		138 135	195 701
		1 523 364	1 385 229
Obeskattade reserver	Not 21		
Periodiseringsfond		279 093	300 679
Försäkringsteknisk avsättning (före avgiven återförsäkring)			
Livförsäkringsavsättning	Not 22	181 262	166 092
Avsättning för oreglerade skador	Not 23	1 211 653	1 037 225
Avsättning för återbäring och rabatter	Not 24	617 908	680 559
		2 010 823	1 883 876
Andra avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	Not 26	4 681	5 469
Avsättningar för skatter	Not 25	72 062	39 328
		76 743	44 797
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	Not 27	8 814	3 684
Skulder avseende återförsäkring		10 659	10 375
Derivat	Not 28	3 816	1 786
Aktuell skatteskuld		-	15 625
Övriga skulder	Not 30	8 623	19 509
		31 912	50 979
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 31	9 980	11 193
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 931 915	3 676 753
STÄLLDA PANTER	Not 33	3 540 676	3 436 688
ANSVARSFÖRBINDELSER		Inga	Inga
ÅTAGANDEN		Inga	Inga

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Kkr

<u>Eget kapital</u>	<u>Aktiekapital</u>	<u>Konsoliderings- fond</u>	<u>Årets resultat</u>	<u>Totalt eget kapital</u>
Ingående balans 2013-01-01	15 000	981 287	193 241	1 189 528
Föregående års vinstdisposition		193 241	-193 241	-
<u>Årets resultat, tillika årets totalresultat</u>		-	<u>195 701</u>	<u>195 701</u>
Utgående balans 2013-12-31	15 000	1 174 528	195 701	1 385 229
Ingående balans 2014-01-01	15 000	1 174 528	195 701	1 385 229
Föregående års vinstdisposition		195 701	-195 701	-
<u>Årets resultat, tillika årets totalresultat</u>		-	<u>138 135</u>	<u>138 135</u>
Utgående balans 2014-12-31	15 000	1 370 229	138 135	1 523 364

KASSAFLÖDESANALYS

kk	2014	2013
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat före bokslutsdispositioner ¹⁾	148 560	267 496
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet ²⁾	-92 177	-84 846
Betald skatt	-72 659	-42 229
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i tillgångar och skulder	-16 276	140 421
Förändring av placeringstillgångar ³⁾	113 300	-264 389
Förändring av övriga rörelsefordringar	-7 409	-6 631
Förändring av övriga rörelseskulder	-4 526	-21 281
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	85 089	-151 880
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Bolagsbildande	-78 000	-
Förändring av materiella och immateriella tillgångar	-1	-419
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-78 001	-419
ÅRETS KASSAFLÖDE	7 088	-152 299
Likvida medel vid årets början	190 197	341 561
Kursdifferens i likvida medel	1 472	935
Likvida medel vid årets utgång⁴⁾	198 757	190 197
ÅRETS KASSAFLÖDE	7 088	-152 299
¹⁾ Under perioden betald ränta	-987	-1 036
Under perioden erhållen ränta	44 141	53 073
Summa betalda och erhållna räntor	43 154	52 037
²⁾ Avskrivningar	180	161
Realiserad vinst (-)/förlust (+)	-93 386	-106 914
Orealiserad vinst (-)/förlust (+)	-78 704	-78 086
Valutakursvinst (-)/förlust (+)	-81 472	12 175
Förändring av upplupet anskaffningsvärde räntebärande värdepapper	35 047	33 091
Förändring av avsättningar avseende försäkringsavtal	126 948	55 395
Förändring av avsättning pensionsförpliktelse	-788	-721
Övrigt	-2	53
Justering för posten som inte ingår i kassaflödet	-92 177	-84 846
³⁾ Förändring av placeringstillgångar, livförsäkring	2014	2013
Investering i placeringstillgångar	-1 771 762	-1 959 851
Försäljning av placeringstillgångar	1 885 521	1 696 446
Summa förändring av placeringstillgångar, livförsäkring	113 759	-263 405
⁴⁾ Kassa och banktillgodohavanden	198 137	190 131
Kortfristiga placeringar jämställda med likvida medel	620	66
Likvida medel vid årets utgång	198 757	190 197

Som kortfristiga placeringar har klassificerats ej likviderade affärer avseende aktier och obligationer vilka likvidregleras i nära anslutning till affärsdagen.

NOTER

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmän information

Årsredovisningen avges per 31 december 2014 och avser räkenskapsåret 2014 för Förenade Liv Grupp försäkring AB med organisationsnummer 516401-6569 med säte i Stockholm. Bolaget ägs till 100% av Folksam ömsesidig sakförsäkring med organisationsnummer 502006-1619 med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Bohusgatan 14. Folksam ömsesidig sakförsäkring upprättar koncernredovisning där ej vinstutdelande dotterbolag ej konsolideras.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Förenade Livs årsredovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ARFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2008:26 och dess ändringsföreskrifter samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. Bolaget tillämpar så kallad Lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS 2008:26. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Förutsättningar vid upprättande av försäkringsföretagets finansiella rapporter

Bolagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument och finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Vid upprättande av de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS görs bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader.

Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. I not 38 Viktiga uppskattningar och bedömningar beskrivs bedömningar och uppskattningar som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna.

De viktigaste antagandena som påverkar redovisade belopp för tillgångar och skulder är relaterade till de försäkringstekniska avsättningarna. Avsättningarna kontrolleras och utvärderas löpande i det ordinarie boksluts- och prognosarbetet. Eventuellt överskott eller underskott redovisas i sin helhet i resultaträkningen som ett avvecklingsresultat.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna om inte annat framgår nedan.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 5 mars 2015. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på stämman den 14 april 2015.

Ändrade redovisningsprinciper

Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller ändrade IFRS

Nedan beskrivs vilka ändringar som företaget tillämpar från och med 1 januari 2014. Övriga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 2014 har inte haft någon väsentlig effekt på företagets redovisning.

Ändrad IAS 1 Utformning av finansiella rapporter (Presentation av övrigt totalresultat). Ändringen avser hur poster inom övrigt totalresultat ska presenteras. Posterna ska delas upp i två kategorier; dels poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat dels poster som inte kan

omföras till årets resultat. Poster som kan omklassificeras är omräkningsdifferenser. Poster som inte kan omklassificeras är aktuariella vinster och förluster. Jämförelsesiffrorna är uppdaterade enligt den nya uppställningen.

Ändrad IAS 19 Ersättningar till anställda. Ändringen innebär för Förenade Liv att avkastning som beräknas på förvaltningstillgångar ska basera sig på diskonteringsräntan som används vid beräkning av pensionsförpliktelsen. Skillnad mellan verklig och beräknad avkastning avseende förvaltningstillgångar ska redovisas i övrigt totalresultat. Då principförändringen innebar en immateriell effekt på redovisningen.

IFRS 13 Värdering till verkligt värde. En ny enhetlig standard för mätning av verkligt värde samt förbättrade upplysningskrav. Standarden ska tillämpas framåttrikt på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2013 eller senare. Upplysningar lämnas i not 18 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder.

Ändringar i IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar. Ändringen avser nya upplysningskrav för kvittning av finansiella tillgångar och skulder. Upplysningar lämnas i not 29 Upplysningar om kvittning.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Nedan beskrivs vilka ändrade redovisningsprinciper som Folksam Sak tillämpar från 1 januari 2014. Övriga förändringar av IFRS med tillämpning från och med 2014 har inte haft någon väsentlig effekt på Förenade Liv.

IAS 32 Finansiella instrument: Klassificering. Ändringen avser förtydliganden avseende reglerna för när kvittning av finansiella tillgångar och skulder är tillåten. Ändringen av standarden har inte haft någon effekt på Förenade Livs redovisning.

Ändrad IAS 36 Nedskrivningar: Upplysningar om återvinningsvärde för icke-finansiella tillgångar. Ändringen innebär att upplysningskravet om återvinningsvärdet för samtliga kassagenererande enheter till vilka goodwill har allokerats tas bort. Vidare samordnas upplysningskraven avseende verkligt värde minus försäljningskostnader samt nyttjandevärde. Ändringen av standarden har inte haft någon effekt på Förenade Livs redovisning.

IFRS 9 Finansiella instrument kommer att ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Standarden omfattar nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande nedskrivningsmodell och förenklade förutsättningar för säkringsredovisning. IFRS 9 träder ikraft 1/1 2018. EU planerar att godkänna standarden under 2015.

De kategorier för finansiella tillgångar som finns i IAS 39 ersätts av tre kategorier; där värdering antingen sker till upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via övrigt totalresultat eller verkligt värde via resultatet. Indelningen i de tre kategorierna görs utifrån företagets affärsmodell för de olika innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till. Fair value option är möjlig att tillämpa för skuldinstrument i de fall detta eliminerar eller väsentligen reducerar en mis-match i redovisningen. För eget kapitalinstrument är utgångspunkten att värdering ska ske till verkligt värde via resultatet med en valmöjlighet att istället redovisa värdeförändringar som inte innehas för handel i övrigt totalresultat.

Vad gäller de delar som berör finansiella skulder överensstämmer merparten med de tidigare reglerna i IAS 39 förutom vad avser finansiella skulder som frivilligt värderas till verkligt värde enligt den s.k. "Fair Value Option". För dessa skulder ska värdeförändringen delas upp på förändringar som är hänförliga till egen kreditvärdighet respektive på förändringar i referensränta.

Den nya nedskrivningsmodellen kommer kräva en redovisning av ett års förväntad förlust redan vid den initiala redovisningen och vid en väsentlig ökning av kreditrisken ska nedskrivningsbeloppet motsvara de kreditförluster som förväntas uppkomma under den återstående löptiden. De nya reglerna kring säkringsredovisning innebär bland annat förenklingar av effektivitetstester samt utökning av vad som är tillåtna säkringsinstrument och säkrade poster. Förenade Liv har ännu inte gjort någon utvärdering av effekterna då standarden ännu inte godkänts för tillämpning inom EU.

Redovisning av försäkringsavtal

Klassificering av avtal

Förenade Liv genomför löpande en klassificering av alla avtal utifrån den försäkringsrisk de innehåller och därmed den ekonomiska påverkan som en försäkringshändelse har för bolaget. För att räknas som ett försäkringsavtal ska den ekonomiska påverkan vara betydande. Bolaget har bedömt att den ekonomiska påverkan är betydande om försäkringsrisken är minst fem procent. Är ekonomisk påverkan försumbar räknas avtalet som ett finansiellt instrument. All verksamhet i bolaget redovisas som försäkringsavtal eftersom de innehåller betydande försäkringsrisk. Det medför att alla avtal redovisas som försäkringsavtal enligt tidigare tillämpade principer.

Klassificering av försäkringsavtal utifrån regelverk avseende tjänstepension

Alla försäkringar är klassificerade som övrig livförsäkring. Som tjänstepensionsförsäkring avses livförsäkring där utbetalningar av försäkringsbelopp, engångsbelopp eller periodiska utbetalningar, är beroende av en eller flera personers uppnående eller förväntade uppnående av viss ålder, och har samband med yrkesutövning, samt försäkringar som meddelas som tillägg till sådana försäkringar. Inga sådana försäkringar finns då alla försäkringar inom livförsäkringsrörelsen ger ersättning vid den försäkrades dödsfall, eller är tillägg till sådan försäkring.

Intäktsredovisning/Premieinkomst

Som premieinkomst för gruppliv redovisas premier för försäkringsavtal för vilka bolagets ansvar inträtt under verksamhetsåret. Som premieintäkt för sjuk- och olycksfallsförsäkring som redovisas som skadeförsäkring redovisas premier för försäkringsavtal för vilka bolagets ansvar inträtt under verksamhetsåret.

Utbetalda försäkringsersättningar

Som utbetalda försäkringsersättningar redovisas utbetalningar till försäkringstagare under räkenskapsåret på grund av inträffade försäkringsskador, oberoende av när skadan inträffat.

Driftskostnader

Samtliga driftskostnader fördelas i resultaträkningen efter funktionerna anskaffning, skadereglering, administration, provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring, kapitalavkastning kostnader samt i vissa fall övriga tekniska kostnader.

Avgiven återförsäkring

Som premie för avgiven återförsäkring redovisas belopp som betalats ut under räkenskapsåret. Avdrag görs för belopp som gottskrivits på grund av förändring av återförsäkrarens andel av proportionella återförsäkringsavtal.

Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar motsvarar återförsäkrarens ansvar för försäkringstekniska avsättningar enligt ingångna avtal. Bolaget bedömer nedskrivningsbehovet för tillgångar avseende återförsäkringsavtal varje helårs- och delårsboksut. Om återvinningsvärdet är lägre än redovisat värde på tillgången skrivs tillgången ned till återvinningsvärdet och nedskrivningen kostnadsförs i resultaträkningen.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar består av livförsäkringsavsättningar och avsättning för oreglerade skador samt avsättning för återbäring och rabatter. Förändring av försäkringstekniska avsättningar för försäkringsavtal redovisas över resultaträkning under respektive rubrik.

Se även not 22, Livförsäkringsavsättning, not 23, Avsättning för oreglerade skador, samt not 24, Avsättning för återbäring och rabatter.

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättningarna motsvarar kapitalvärdet av framtida skadeutbetalningar minskat med kapitalvärdet av framtida avtalade premieinbetalningar. Kapitalvärdena beräknas med beaktande av antaganden om framtida ränta, dödlighet och andra riskmått, driftskostnader och skatt. Se not 22, Livförsäkringsavsättning. I resultaträkningen redovisas periodens förändring av livförsäkringsavsättning.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för kända men oreglerade skador har gjorts till sitt kända belopp med tillägg för beräknade återstående utbetalningskostnader samt beräknade återstående skaderegleringskostnader.

Avsättning för okända skador avseende såväl skadekostnader som skaderegleringskostnader har skett med hänsyn till erfarenhet av för varje tidpunkt inträffade men i efterhand rapporterade försäkringsfall. Den metod som används för okända oreglerade skador är chain-ladder. Denna metod är en vedertagen aktuariell metod som är väl kontrollerad och accepterad. Oavsett metod finns dock ett naturligt inslag av osäkerhet beroende på ändrade förutsättningar inom och utom bolaget över tiden, samt rent slumpmässiga svängningar. Utöver avsättningen för kommande skadeutbetalningar görs även avsättning för återstående skaderegleringskostnader.

Denna avsättning baseras på erfarenheter från tidigare års skaderegleringskostnader och en uppskattning av den totalt utestående mängden skador som återstår att reglera.

För sjukräntor beräknas avsättningarna med livaktuariella metoder. Detta innebär att man gör antagande om sannolikheten för insjuknande/tillfrisknande, driftkostnadsbelastning, samt diskonteringsränta. Avsättning för övriga oreglerade skador diskonteras inte.

Avsättning för återbäring och rabatter

Tilldelad återbäring består av återbäring som tilldelas försäkringstagarna men som vid bokslutstillfället ännu ej förfallit till betalning. Avsättningen avser grupplivförsäkring, olycksfall samt sjukförsäkring (skador från 2002) och kan endast minskas i samband med sänkta försäkringspremier.

Redovisning av kapitalavkastning

Posten Kapitalavkastning, intäkter avser avkastning på placeringstillgångar och omfattar utdelning på aktier och andelar, ränteutgifter, ränteutgifter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar och realisationsvinster (netto).

Under Kapitalavkastning, kostnader redovisas kostnader för placeringstillgångar. Posten omfattar driftskostnader för kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster (netto), av- och nedskrivningar samt realisationsförluster (netto).

För placeringstillgångar som värderas till anskaffningsvärde utgör realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde. För placeringstillgångar som värderas till verkligt värde är realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Vid försäljning av placeringstillgångar förs tidigare realiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Realiserade vinster på placeringstillgångar respektive Realiserade förluster på placeringstillgångar. Realisationsvinster på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas som Övriga intäkter. Realiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Sådana förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen i skadeförsäkring redovisas under den icke-tekniska redovisningen. Kapitalavkastning i livförsäkringsrörelsen redovisas i det tekniska resultatet. Den totala kapitalavkastningen fördelas mellan verksamhetsgrenarna genom att ta hänsyn till de försäkringstekniska avsättningarna för respektive verksamhetsgren, konsolideringsfond samt årets resultat före kapitalavkastning.

Skatter**Avkastningsskatt**

Bolaget betalar avkastningsskatt enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel på grupp pensionsförsäkring. Avkastningsskatt är inte en skatt på försäkringsföretagets resultat, utan betalas av bolaget för försäkringstagarnas räkning. Värdet på de nettotillgångar som förvaltas för

försäkringstagarnas räkning belastas med avkastningsskatt som beräknas och betalas varje år. Kostnaden redovisas som en aktuell skattekostnad.

Inkomstskatt

Övriga verksamhetsgrenar beskattas enligt lagen om inkomstskatt. För den gren där skatten beräknas utifrån förmögenhetsmassan (avkastningsskatt) har ingen belastning av uppskjuten skatt skett. Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt resultat eller i eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Beloppen beräknas baserade på hur de temporära skillnaderna förväntas bli utjämnade och med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen. I bolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan aktier och andra egetkapitalinstrument, lånefordringar och räntebärande värdepapper samt derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, utgivna skuldinstrument, låneskulder samt derivat.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då företaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. En finansiell tillgång tas bort från rapport över finansiell ställning när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från rapport över finansiell ställning när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i rapport över finansiell ställning endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Klassificering och värdering

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom avseende de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Derivatinstrument redovisas både initialt och löpande till verkligt värde. Värdeökningar respektive värdeminskningar samt i förekommande fall betald och upplupen ränta på derivat redovisas som nettoresultat av finansiella transaktioner.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den så kallad Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. I den första undergruppen ingår derivat med positivt verkligt värde. I undergruppen finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori ingår följande placeringstillgångar: aktier och andelar, obligationer och räntebärande värdepapper som redovisas bland övriga finansiella placeringstillgångar.

Företaget har som princip att hänföra samtliga dessa placeringstillgångar som är finansiella instrument till kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen därför att företaget löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden.

Beräkning av verkligt värde

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrumenten.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterad säljkurs. Sådana instrument återfinns på balansposterna aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper. Den största delen av företagens finansiella instrument åsätts ett verkligt värde med priser som är kvoterade på en aktiv marknad.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så tar företaget fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter och företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Företaget kalibrerar med regelbundna intervall värderingstekniken och prövar dess giltighet genom att jämföra utfallen från värderingstekniken med priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument. Värderingstekniker används för följande klasser av finansiella instrument.

Derivat

Derivat värderas till verkligt värde. Börshandlade ränte- och aktieterminer tas upp till det verkliga värdet utifrån senast officiella köp- eller säljkurs. Ränteswappar värderas med hjälp av yieldkurvor baserad på köp- och säljkurs. OTC-aktieindexoptioner marknadsvärderas med hjälp av Black & Scholes värderingsmodell, med marknadsdata som input. Valuteterminer värderas med hjälp av noterad köpkurs mot kronor för aktuell valuta vid värderingsdagens slut och yieldkurvor för de två valutorna för aktuell löptid. Transaktionskostnader för derivat kostnadsförs.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Till denna kategori hänförs eventuella lån med säkerhet i fast egendom, övriga lån, övriga finansiella placeringstillgångar förutom de organisatoriska innehav som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, lån lämnade till koncernföretag, övriga fordringar inklusive likvida medel samt upplupna ränteintäkter. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kund- och lånefordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, det vill säga efter avdrag för osäkra fordringar.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper, finansiella skulder som innehas för handel och finansiella skulder som vid första redovisningstillfället identifierats som tillhörig till denna kategori. I den förstnämnda delkategorin ingår derivat med negativt verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Upplåning samt övriga finansiella skulder, t.ex. leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde. Det redovisade värdet för leverantörsskulder är en godtagbar approximering av det verkliga värdet.

Till vilken kategori företagets finansiella tillgångar och skulder hänförs framgår av not Kategorier av finansiella tillgångar och skulder.

Nedskrivningsprövning för finansiella tillgångar i kategorin lånefordringar/kundfordringar

Vid varje rapporttillfälle utvärderar bolaget om det finns objektiva belägg som tyder på att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar är i behov av nedskrivning till följd av att en eller flera händelser (förlusthändelser) inträffat efter det att tillgången redovisas för första gången och att dessa förlusthändelser har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena från tillgången eller gruppen med tillgångar. Om det finns objektiva bevis som tyder på att ett nedskrivningsbehov kan finnas så betraktas dessa tillgångar som osäkra. Objektiva bevis utgörs av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet.

Det redovisade värdet efter nedskrivningar på tillgångar tillhörande kategorin lånefordringar och kundfordringar vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde beräknas som nuvärdet av framtida kassaflöden diskonterade med den effektiva ränta som gällde då tillgången redovisades första gången. Tillgångar med en kort löptid diskonteras inte. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning återförs om det både finns bevis på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet.

Nedskrivningar av tillgångar inom kategorin lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om en senare ökning av återvinningsvärdet objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen gjordes.

Leasade tillgångar

Samtliga leasingavtal har klassificerats som operationella och redovisas enligt reglerna för operationell leasing. Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i årets resultat linjärt över leasingperioden.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas i det tekniska resultatet.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod vilken uppgår till 5 år för samtliga redovisade maskiner och inventarier.

Nedskrivningsprövning för materiella tillgångar

De redovisade värdena för tillgångarna prövas vid varje balansdag. Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

Atervinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet.

En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

Andra avsättningar

Pensioner och liknande förpliktelser

Pensionsförpliktelserna i Folksam omfattar avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner reglerade genom kollektivavtal samt individuella pensionsutfästelser. De förmånsbestämda pensionsplanerna är tryggade genom avsättningar till Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse eller genom försäkring. Folksam ömsesidig sakförsäkring har betalningsansvaret för pensionsplanen.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där Folksams förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsbolag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen är det den anställda som bär den aktuariella risken (att ersättningen blir lägre än förväntat) och investeringsrisken (att de investerade tillgångarna kommer att vara otillräckliga för att ge de förväntade ersättningarna). Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Förmånsbestämda pensionsplaner

I juridisk person tillämpas andra principer för redovisning av förmånsbestämda pensionsplaner än de som anges i IAS19. Förenade Liv följer Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkningen av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

Pensionering i egen regi

Folksam har utöver de kollektivavtalade pensioner som tryggats i Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse utfäst till vissa anställda att ersätta 65 procent av lönen för dem som väljer att gå i pension från 62 års ålder. Förändring i pensionsförpliktelserna redovisas över i resultaträkningen. Se vidare not 26, Pensioner och liknande förpliktelser.

Ansvarsförbindelser (eventualförpliktelser)

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Syftet med reservposter under eget kapital

Konsolideringsfond

Här redovisas det belopp som får användas för förlusttäckning och andra ändamål som följer av bestämmelser i bolagsordningen. Då bolaget är ömsesidigt bedrivet och därmed ej får dela ut vinst till ägarna sätts ansamlade vinster/förluster av till konsolideringsfonden.

Not 2 Upplysningar om risker

Upplysningar om risker

Nedanstående not omfattar en beskrivning av Förenade Livs riskhanteringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker, finansiella risker och verksamhetsrisker.

Risker och riskhantering

Risk och riskhantering är en central del av verksamheten i försäkringsföretag. Riskerna och de beslut som tas för att hantera dem påverkar företagets ekonomiska ställning och förmåga att nå företagets mål. Genom aktiva, kontrollerade och affärsmässiga beslut om risker skapas förutsättningar för att erbjuda kunderna försäkringslösningar som ger dem trygghet. Risker som däremot innebär att lagar och förordningar inte kan efterleva ska undvikas. Därför är det viktigt att risker hanteras och kontrolleras på ett strukturerat sätt, både i ett kort och ett långt tidsperspektiv. Som stöd för riskhanteringen finns interna regelverk såsom policyer, riktlinjer och instruktioner för exempelvis att hantera risker vid tecknande av försäkring, beräkna avsättning för åtaganden, placeringar och hantering av verksamhetsrisker.

Inom Solvens II-programmet har riskfunktionen under 2014 utvecklat arbetssätt och metoder för riskhantering som har börjat implementeras under 2014 och kommer att fortsätta att implementeras under 2015.

Organisation och ansvar för riskhantering

Styrelsen i Förenade Liv har det yttersta ansvaret för att verksamheten bedrivs med god riskhantering. Ansvaret för riskhantering inom företaget följer i övrigt principen om de tre ansvarslinjerna.

Första ansvarslinjen

Den första ansvarslinjen utgörs av den verksamhet där riskerna tas, vilket även innebär ansvar för att riskerna hanteras.

Alla medarbetare i företaget har ett ansvar för att identifiera och hantera risker inom sitt ansvarsområde. Medarbetare har ett ansvar för att känna till och följa aktuella regelverk och att bidra till en sund riskkultur. Medarbetare ska också utan fördröjning rapportera incidenter såväl som väsentliga brister, limitöverträdelser och andra avvikelser, till närmaste chef och/eller till funktionerna i andra ansvarslinjen.

Chefer på alla nivåer ansvarar för att den verksamhet de har ansvar för bedrivs enligt fastställda principer för riskhantering. Det innebär att, i enlighet med regelverket för riskhantering, identifiera, mäta/värdera och fatta beslut om hur risker ska hanteras, samt vidta åtgärder för att hantera dessa.

I chefsansvaret ingår att säkerställa god intern kontroll genom att se till att de processer och/eller rutiner som används i verksamheten möjliggör ett medvetet risktagande. Det innebär även att dokumentera och säkerställa utförandet av kontroller som fångar upp förändrade förutsättningar och eventuella avvikelser från förväntat resultat. Cheferna ska även sträva efter en helhetssyn på riskhantering och ska samverka med varandra när det gäller riskhantering. De ansvarar också för att göra det möjligt för medarbetarna att efterleva tillämpliga regelverk och för att följa upp efterlevnaden av dessa.

Första ansvarslinjen ska ge andra och tredje ansvarslinjen tillgång till den information de behöver för att kunna genomföra kontroller och analyser av företagets riskexponering.

Andra ansvarslinjen

Den andra ansvarslinjen utgörs av företagets självständiga funktioner för riskhantering och regelefterlevnad: riskfunktionen, compliancefunktionen och ansvarig aktuarie. Dessa funktioner stödjer vd och styrelse i att fullgöra sitt ansvar för riskhantering och ansvarar framför allt för att utveckla och underhålla riskhanteringssystemet samt att stödja första ansvarslinjen i att genomföra riskhantering effektivt. Andra ansvarslinjen ansvarar även för att övervaka, kontrollera, följa upp och utvärdera första linjens riskhantering i syfte att bevaka företagets och försäkringstagarnas ekonomiska intressen. Vidare analyserar och rapporterar Risk- och complianceavdelningen en, från verksamheten oberoende, bild av företagets riskexponering till vd och styrelse och till organisationen i övrigt.

Företagets funktioner för riskhantering och regelefterlevnad är självständiga i förhållande till första ansvarslinjen. Funktionerna är underställda vd och rapporterar till vd och styrelse. Chefen för Risk- och complianceavdelningen ansvarar för att utveckla, införa och underhålla riskhanteringssystemet. Ansvar, uppgifter och rapporteringsrutiner för andra ansvarslinjens funktioner har fastställts i särskilda instruktioner.

Tredje ansvarslinjen

Den tredje ansvarslinjen utgörs av internrevisionen som arbetar på styrelsens uppdrag. Internrevisionen granskar och utvärderar riskhanteringssystemet, samt första och andra ansvarslinjens arbete med intern styrning och kontroll inklusive riskhantering. Ansvar och uppgifter för internrevisionen fastställs av styrelsen i särskilda riktlinjer.

Styrelsens ansvar

Styrelsen i företaget är ytterst ansvarig för riskhanteringen. Ansvaret innebär bland annat att säkerställa att riskhanteringssystemet är ändamålsenligt och proportionerligt i förhållande till verksamhetens komplexitet och riskexponering. Styrelsen ansvarar även för uppföljning av att företagets riskhanteringssystem fungerar i enlighet med styrelsens avsikter.

Styrelsen beslutar om företagets riskaptit och risktolerans och säkerställer att riskaptiten och principerna för riskhantering ligger i linje med företagets långsiktiga mål, strategier och affärsplaner. Styrelsen ska även säkerställa att de får tillgång till information om, samt förståelse för, de materiella riskerna som företaget är eller kan bli exponerat för. Styrelsen ska proaktivt begära information om materiella risker, samt utmana den information som kommer från första och andra ansvarslinjen. Slutligen ska styrelsen säkerställa att information från riskhanteringssystemet beaktats vid styrelsebeslut och att detta dokumenteras.

Verkställande direktörens ansvar

Vd ska leda företaget i enlighet med de regelverk styrelsen fastställt. Vd ska fastställa de styrande regelverk som behövs därutöver för att tydliggöra ansvar och genomförande av riskhantering. Vd ansvarar för att se till att första och andra ansvarslinjen arbetar enligt företagets principer för riskhantering.

För att säkerställa ett aktivt informationsutbyte mellan ansvarslinjerna och öka kvaliteten i beslutsunderlag och rapportering till vd och styrelse, kan vd inrätta kommittéer där risk- och kapitalfrågor bereds och diskuteras. Första och andra ansvarslinjen är representerade i dessa kommittéer.

Riskhanteringsprocessen

Företagets riskhanteringsprocess är integrerad i verksamhetsprocesserna och utgör en viktig beståndsdel i den övergripande riskhanteringen. Riskhanteringsprocessen omfattar identifiering, analys, hantering, övervakning och uppföljning samt rapportering av alla väsentliga risker.

Identifiera risker

Företaget definierar risker som händelser som, om de inträffar, kan påverka företagets möjligheter att nå sina mål. Risker på både kort och lång sikt identifieras med hjälp av olika metoder för olika kategorier av risk. Exempel på analysmetoder som tillämpas inom företaget är omvärldsanalyser, verksamhetsanalyser, produkt- och erbjudandeanalyser samt portföljanalyser. Identifierade risker, inklusive deras orsaker och konsekvenser dokumenteras och kategoriseras.

Syftet med riskidentifieringen är att öka insikten om vilka händelser som kan uppstå och deras konsekvenser. Kunskap om verksamheten och dess risker finns i första linjen där respektive chef är ytterst ansvarig för att risker identifieras och dokumenteras inom sina ansvarsområden, som även innefattar eventuell utlagd verksamhet. I samband med riskidentifiering ska även de konsekvenser som kan uppstå om händelsen/risken inträffar och de bakomliggande orsakerna till risken identifieras och dokumenteras. Riskfunktionen stödjer första linjens riskidentifiering genom att tillhandahålla metod- och dokumentationsstöd, samt stöd vid formulering och värdering av identifierade risker.

Genomföra riskanalys

Vid riskanalys analyseras, värderas och mäts enskilda risker och samverkan mellan dessa. Företagets risker värderas på ett enhetligt sätt och kvantifieras med vedertagna mätmetoder i den mån det är möjligt. Beroende på riskkategori så kan värderingen vara kvantitativ (mätning) eller kvalitativ (bedömning). Trafikljuset, som är Finansinspektionens värdering av risker, används också inom företaget som en metod för att kvantifiera finansiella och försäkringsrisker.

I den kvalitativa värderingen, av framförallt verksamhetsrisker, analyseras hur stor påverkan risker kan få på kunder, varumärke eller kostnader/intäkter om de inträffar. Sannolikheten bedöms genom en uppskattning av när eller hur ofta risken skulle kunna inträffa om inga åtgärder vidtas. Riskfunktionen tillhandahåller metodstöd för värdering av verksamhetsrisker.

Hantera risker

Riskhanteringsprocessens tredje steg innebär att "behandla" riskerna genom att först besluta om riskerna ska accepteras, reduceras/ökas eller elimineras, för att därefter besluta om vilka eventuella åtgärder som ska vidtas, samt att slutligen planera och genomföra beslutade åtgärder. Första linjen ska hantera riskerna, men kan ta stöd av riskfunktionen vid utformning av åtgärder. Om det finns behov av att samverka inom företaget för att reducera eller eliminera risker, ska den verksamhet som identifierat risken påtala detta för övriga som berörs. Företagets riskaptit ska vara vägledande för beslut om hantering.

Övervaka och följ upp risker, utvärdera riskhantering

Processens fjärde steg innebär att risker och riskåtgärder följs upp löpande. Chefer i verksamheten följer upp att de riskhanterande åtgärder som beslutats genomförs och får avsedd effekt. Riskfunktionen övervakar och stödjer första linjens uppföljning samt följer upp och utvärderar utförande och effektivitet av riskhanterande åtgärder.

Analysera och rapportera riskexponering

De risker som identifieras rapporteras kontinuerligt vidare i organisationen till berörda parter, inklusive riskfunktionen. Rapporterings- och eskaleringsrutiner är anpassade efter organisationsstrukturen och vad som är mest lämpligt för respektive riskkategori.

Riskfunktionen sammanställer, minst två gånger per år, en riskrapport till vd och styrelse som beskriver företagets sammanlagda riskexponering och övergripande status på riskhanterande åtgärder. Därutöver rapporterar riskfunktionen omgående till vd och/eller styrelse om det finns allvariga brister avseende riskhantering eller om händelser inträffat som kan leda till en materiell förändring av företagets riskexponering.

Väsentliga risker i Förenade Liv

Risk definieras som osäkerhet om framtida händelser och deras effekter på företagets möjligheter att nå sina mål. Den verksamhet som Förenade Liv bedriver innebär risker som kan leda till förluster i försäkringsprodukter eller tillgångar. Händelser kopplade till försäkringsavtalen eller finansiella händelser vilka kan påverka företagets möjligheter att nå sina mål kallas försäkringsrisker respektive finansiella risker. Risker kan även uppstå som följd av såväl politiska förändringar, innovationer, förändrad rättslig praxis som icke ändamålsenliga interna processer, rutiner och system och brott mot externa eller interna regler, det vill säga verksamhetsrisker.

I kommande avsnitt beskrivs Förenade Livs försäkringsrisker, finansiella risker samt verksamhetsrisker.

Försäkringsrisker

Förenade Liv erbjuder grupp försäkringar till anställda och medlemmar genom de arbetsgivare och organisationer som företräder dem. Försäkringarna är ettåriga riskförsäkringar. Företaget utvecklar och erbjuder också skräddarsydda försäkringslösningar. Bland produkterna där Förenade Liv är försäkringsgivare finns försäkringar för graviditet, föräldraskap, sjukdom, olycksfall och dödsfall. Förenade Liv ska vara ett ansvarstagande och pålitligt bolag med god kontroll av försäkringsriskerna.

Det breda produktutbudet exponerar Förenade Liv mot en mängd olika försäkringsrisker. Risker förekommer i samband med tecknande av försäkring, i samband med beräkning av försäkringstekniska avsättningar och i samband med fördelning av överskott. Därutöver finns även koncentrationsrisker och katastrofrisker.

De generella styrningsverktygen för hantering av försäkringsrisker är de försäkringstekniska riktlinjerna och det försäkringstekniska beräkningsunderlaget. De försäkringstekniska riktlinjerna innehåller principer för hur premier bestäms, försäkringstekniska avsättningar beräknas och hur överskott fördelas m.m. Riktlinjerna är också styrande för uppföljningen av gjorda antaganden. Riktlinjer föreslås av ansvarig aktuarie och beslutas av styrelsen. I det försäkringstekniska beräkningsunderlaget, som beslutas av VD, eller av VD utsedd verksamhetsansvarig, efter förslag från ansvarig aktuarie, anges vilka antaganden som ska gälla för att riktlinjerna ska uppfyllas.

Hantering av försäkringsrisker

Hantering och värdering av risker i försäkringsverksamheten är grundläggande för alla försäkringsbolag. Korrekt prissättning av riskerna tryggar Förenade Livs långsiktiga lönsamhet. Resersättningarna måste vara tillräckliga och fördelningen av överskott skäligen. Risker liksom principer och verktyg för riskhantering kan skilja sig åt mellan olika typer av försäkringskontrakt.

Löpande rapportering av bland annat riskkänslighet, solvenskvot och konsolidering till styrelsen utgör en del av bolagets interna uppföljning och riskhantering.

Teckningsrisk och avsättningsrisk för riskförsäkring

Felaktiga antaganden om dödlighet, sjuklighet, olycksfall eller driftskostnader kan medföra förluster om premien inte täcker försäkringens skade- och driftskostnader (teckningsrisk) eller om avsättningarna inte är tillräckliga för skador – rapporterade och inte rapporterade - som inte slutreglerats (avsättningsrisk). Vid tecknande av försäkringar med högre ersättningsnivåer vid dödsfall och sjukfall finns ökade krav på den riskbedömning som ska genomföras, exempelvis hälsodeklaration och läkarutlåtande. I samband med reservsättning kan det också finnas ränterisk om skadorna är fleråriga och reserverna beräknas som nuvärdet av förväntade kassaflöden.

Avsättningsrisk, risken att de försäkringstekniska avsättningarna inte är tillräckliga för att reglera inträffade försäkringsfall, hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador och utbetalningsströmmar. Avsättningarna kontrolleras och utvärderas löpande i det ordinarie boksluts- och prognosarbetet. Eventuellt överskott eller underskott redovisas i sin helhet i resultaträkningen som ett avvecklingsresultat.

Olika typer av skador hanteras på skilda sätt och ändrade lagar, regler, rutiner eller överenskommelser kan innebära att den framtida skadeutvecklingen skiljer sig från den historiska. Invalditetsskador och sjukfall med lång ersättningstid tar lång tid att reglera vilket gör att de är svåra att uppskatta och bedömningen försvåras av t ex olikheter i sjuklighet och dödlighet över tiden. Dödsfallsskador däremot har betydligt kortare skaderegleringstider, vilket gör uppskattningarna säkrare. Stora skadehändelser kan dock försvåra uppskattningen. Det handlar ofta om unika händelser där den historiska informationen och kunskapen inte alltid är applicerbar.

Risker vid fördelning av överskott

Enligt försäkringsrådselagen (2010:2043) ska fördelning av överskott styras av försäkringarnas bidrag till överskottet. Försäkringsrisker vid överskottshantering finns både i samband med hur mycket överskott som fördelas på kundernas försäkringar som återbäring och i samband med hur utbetalning av överskott fördelas över tiden. Konsekvensen av felaktig överskottshantering är en oskälig fördelning av överskott mellan olika försäkringar.

Koncentrations- och katastrofrisker

Med koncentrationsrisk vid tecknande av försäkring avses risken för otillräcklig riskutjämning på grund av för litet kollektiv eller skevt urval. Förenade Livs försäkringsverksamhet är inriktad på stora kollektiv. Inom ett och samma kollektiv adderas en stor mängd oberoende risker vilket ger en riskutjämning och minskar riskerna vid tecknandet. Katastrofrisk, risk för ett stort antal dödsfall eller sjukfall som följd av en katastrof, förekommer också.

Risker vid tecknandet och katastrofrisker hanteras också via återförsäkring. Återförsäkringsprogrammet för 2014 omfattar katastrofåterförsäkring för olyckshändelser med fler än ett skadefall samt kvotåterförsäkring avseende sjukvårdsförsäkring. Återförsäkringsprogrammet fastställs av styrelsen och ses över löpande.

Känslighetsanalys av reservsättningsantaganden

I tabellen visas hur de försäkringstekniska avsättningarna skulle förändras om dödligheten, sjukligheten eller driftskostnaderna förändras.

Dödssannolikheten antas minska med 20 %. En minskad dödssannolikhet innebär minskade avsättningar.

Sjukligheten stressas genom att;

- ettårssannolikheten för insjuknande ökas med 50 %,
- sannolikheten att sjukfall upphör minskas med 20 % och
- driftskostnaderna antas öka med 10 %.

Analyserna är gjorda utan hänsyn till eventuella korrelationer mellan antaganden.

Kkr		Förändring i antagande %	Avsättningar brutto	Effekt på resultat före skatt	Effekt på eget kapital
Försäkringstekniska avsättningar	2014-12-31		2 010 823		
Minskad dödlighet		-20%	1 995 871	14 953	11 663
Ökad sjuklighet			2 097 492	-86 668	-67 601
Ökade driftskostnader		10%	2 018 833	-6 649	-5 186

Kkr		Förändring i antagande %	Avsättningar brutto	Effekt på resultat före skatt	Effekt på eget kapital
Försäkringstekniska avsättningar	2013-12-31		1 883 876		
Minskad dödlighet		-20%	1 871 473	12 403	9 141
Ökad sjuklighet			1 962 490	-78 614	-57 939
Ökade driftskostnader		10%	1 890 524	-6 649	-4 900

Mkr	2014		2013	
	Antal försäkringar	Totalt försäkrat belopp	Antal försäkringar	Totalt försäkrat belopp
Försäkrat belopp som betalas ut i händelse av dödsfall				
0-0,636 Mkr per kontrakt	1 261 483	155 749	1 248 450	153 048
0,636-1,272 Mkr per kontrakt	5 001	4 373	4 901	4 285
mer än 1,272 Mkr per kontrakt	394	563	386	552
	1 266 878	160 686	1 253 737	157 885

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Nedanstående tabeller visar den uppskattade totala brutto- respektive nettokostnaden för oreglerade skador, både rapporterade och IBNR (inträffade men ej rapporterade skador), vid slutet av varje skadeår. Tabellerna visar också utbetalningar hänförliga till dessa skador.

Bruttokostnad, kkr	Alla tidigare år	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Totalt
		Före avgiven återförsäkring						
Uppskattad slutlig skadekostnad i slutet av skadeåret (brutto)	3 643 597	731 714	782 526	713 420	613 321	675 040	785 232	
Ett år senare	3 288 589	558 816	578 361	514 803	593 387	709 860		
Två år senare	3 048 920	530 989	490 025	504 616	598 966			
Tre år senare	2 991 595	463 190	496 562	517 092				
Fyra år senare	2 921 573	463 588	495 861					
Fem år senare	2 861 073	466 799						
Uppskattad slutlig skadekostnad 2014-12-31	2 863 998	466 799	495 861	517 092	598 966	709 860	785 232	
Akkumulerade utbetalda försäkringsersättningar								
Avsättning för oreglerade skador,	2 677 169	429 909	444 535	444 916	475 201	503 339	418 071	
Skadebehandlingsreserv 2014-12-31	273 714	36 890	51 327	72 175	123 765	206 520	367 161	1 131 553
Akkumulerat över/underskott	19 799	2 721	3 844	5 278	8 732	17 861	21 866	80 101
D:o i % av initial skadekostnad	779 599	264 916	286 664	196 329	14 355	-34 819		
	21	36	37	28	2	-5		

Nettokostnad, kkr	Alla tidigare år	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Totalt
		Efter avgiven återförsäkring						
Uppskattad slutlig skadekostnad i slutet av skadeåret (netto)	3 077 847	717 024	754 192	674 412	577 151	644 469	759 372	
Ett år senare	2 765 676	543 190	550 640	494 347	558 150	678 672		
Två år senare	2 560 038	517 307	478 468	484 591	564 445			
Tre år senare	2 516 509	457 392	485 341	496 500				
Fyra år senare	2 440 013	457 879	484 407					
Fem år senare	2 384 234	460 764						
Uppskattad slutlig skadekostnad 2014-12-31	2 844 081	460 764	484 407	496 500	564 445	678 672	759 372	
Akkumulerade utbetalda försäkringsersättningar								
Avsättning för oreglerade skador,	2 213 997	424 203	433 798	426 167	444 872	480 277	406 339	
Skadebehandlingsreserv 2014-12-31	273 595	36 561	50 609	70 333	119 573	198 395	353 032	1 102 098
Akkumulerat över/underskott	19 799	2 721	3 844	5 278	8 732	17 861	21 866	80 101
D:o i % av initial skadekostnad	233 766	256 261	269 785	177 912	12 706	-34 203		
	8	36	36	26	2	-5		

Finansiella risker

Finansiell risk definieras som risken att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av finansiella händelser. Exempel på händelser kan vara marknadshändelser såsom aktiekursfall eller förändring av marknadsräntor men även andra finansiella händelser som förändrad kreditvärdighet eller fallissemang hos motparter.

Målet för förvaltningen av tillgångarna är att under gällande risk- och placeringsrestriktioner på bästa sätt bidra till en stabil och konkurrenskraftig premie. Valet av tillgångsportfölj görs med utgångspunkten att företaget ska tåla att utvecklingen på finansmarknaderna blir mycket svag. Ytterligare begränsningar vid valet av sammansättningen av tillgångsportföljer är att legala restriktioner om skuldtäckning och solvens ska uppfyllas samt att risknivån aldrig får vara högre än att grönt ljus erhålls i Finansinspektionens trafikljusmodell.

Styrelsen har det yttersta ansvaret för förvaltningen av bolagets tillgångar och anger ramar och limiter för exponeringar samt riktlinjer för verksamheten. Vd ansvarar för att förvaltningen av bolagets tillgångar sker inom de ramar och anvisningar som styrelsen givit samt för översynen av placeringsriktlinjerna.

Vid valet av placeringsinriktning beaktas bland annat tillgångarna, skulderna och deras egenskaper, såsom förväntad avkastning, risk och korrelationer, prognoser för försäkringsrörelsens utveckling samt möjligheten att använda tillgångarna för skuldtäckning. Därutöver görs även en miljö- och etikanalys av de företag där placeringar görs. Den placeringsinriktning som fastställs ger ramar för tillgångsförvaltningen. Inom dessa ramar och limiter ansvarar kapitalförvaltningen för den löpande kapitalförvaltningen och för spridningen mellan olika tillgångsslag såsom aktier, obligationer, valutor samt alternativa placeringar (såsom t.ex. hedgefonder eller placeringar i syfte att uppnå en exponering mot råvaror och infrastruktur).

Placeringar sköts både genom internt och externt utlagda förvaltningsuppdrag. Löpande aktie- och ränteförvaltning samt värdepappersadministration har lagts ut till Swedbank Robur. Placeringar vars huvudsyfte är matcha placeringsrisker i åtagandena eller justera portföljens risknivå hanteras internt inom Kapitalförvaltningen. Även Alternativa placeringar sköts internt.

Uppföljning och riskkontroll avseende finansiella risker är organiserad genom att:

- Kapitalförvaltningen ansvarar för att styra, följa upp och utvärdera hur de utlagda förvaltningsuppdragen sköts.
- Swedbank Robur ansvarar för daglig kontroll av gällande placeringsriktlinjer samt att resultatet av utförd kontroll rapporteras till riskfunktionen och kapitalförvaltningen
- Riskfunktionen ansvarar för att en självständig uppföljning av exponeringar sker på daglig basis av de limiter som fastställts av styrelsen i placeringsriktlinjerna och för att rapportering sker av överträdelser till styrelser och Vd samt regelbundet rapporterar till vd och styrelse avseende utvecklingen av de finansiella riskerna.

Hantering av finansiella risker

I placeringsriktlinjerna anges principerna för vilka instrument, emittenter och motparter som är tillåtna att använda i förvaltningen av placeringstillgångarna. Den totala tillgångsportföljen i Förenade Liv är sammansatt av fyra delpportföljer: aktier, räntor, alternativa placeringar och säkringsinstrument.

I huvudsak används derivat för att skräddarsy portföljens risknivå. Säkringsinstrument är placeringar vars huvudsyfte är matcha placeringsrisker i åtagandena, t.ex. en ränteswap för att reducera balansräkningens räntekänslighet.

Inom kapitalförvaltningen finns Riskstymningskommittén som sammanträder veckovis. Vid dessa möten diskuteras riskexponeringen i förvaltningsportföljerna och beslut fattas, och protokollförs, om eventuella åtgärder för att ändra riskexponeringen, antingen genom förändring av det direkta innehavet eller genom begagnade av derivat såsom terminer.

Under året har handel skett i aktier, räntebärande värdepapper, valutaterminer, aktieindexterminer och ränteterminer.

Marknadsrisker

Till marknadsrisker som kan uppkomma i Förenade Liv räknas aktiekursrisk, ränterisk, valutakursrisk och kreditrisk (spreadrisk). Dessa risker svarar mot de förluster som kan uppstå, och osäkerheterna kring dessa, vid förändringar i motsvarande marknadsvärden. Dessa risker värderas och utvärderas även enligt känslighetsanalysen i Finansinspektionens trafikljusmodell. I känslighetsanalyserna nedan tas även hänsyn till effekten av eventuella derivatpositioner.

Aktiekursrisk (inklusive aktierelaterade derivat)

I tabellen nedan redovisas effekten av en kursnedgång om 40 procent på svenska aktier och andelar samt en kursnedgång om 35 procent på avseende utländska aktier. Effekten av aktierelaterade derivat har medtagits i beräkningen.

		Effekt på resultat före skatt
Känslighetsanalys - aktiekursrisk, kkr	2014	2013
Aktier	-328 330	-376 156
Summa	-328 330	-376 156

Ränterisk (inklusive ränterelaterade derivat)

För Förenade Liv är det ofördelaktigt med stigande marknadsräntor eftersom värdet av de räntebärande tillgångarna då minskar mer än vad avsättningsbehovet gör. Denna skillnad i räntekänslighet ger upphov till en ränterisk för bolaget.

Känslighetsanalys - ränterisk, kkr

Riskparameter		
Ökning av marknadsräntan enligt nedan	2014	2013
Värdeminskning räntebärande tillgångar	-79 563	-77 843
Minskning av redovisat värde på räntebärande skulder (inklusive försäkringskulder)	38 320	19 758
Nettopåverkan årets resultat	-32 170	-45 306
Nettopåverkan eget kapital	-32 170	-45 306

Följande tabell illustrerar hur företaget är exponerat för ränterisk utifrån räntebärande tillgångar och skulders räntebindningstid:

Räntebindningstider för tillgångar och skulder Räntexponering, kkr	Längre än					Totalt
	Högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år men högst 10 år	Längre än 10 år	
Tillgångar						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inkl uppl ränteintäkt)	133 649	1 224 663	668 934	516 441	112 986	2 656 673
Andra räntebärande finansiella instrument, netto	1 793	-	-	-	-	1 793
Summa	135 442	1 224 663	668 934	516 441	112 986	2 658 466
Skulder och avsättningar						
Avsättning för oreglerade skador som diskonteras	76 892	99 117	38 157	50 026	6 583	270 775
Livförsäkringsavsättningar som diskonteras	7 513	12 297	9 053	17 400	1 737	48 000
Summa	84 405	111 414	47 210	67 426	8 320	318 775
Netto, tillgångar och skulder	51 037	1 113 249	621 724	449 015	104 666	2 339 691

Valutakursrisk

Företagets valutaexponering före och efter säkring med derivat redovisas i nedanstående tabell.

2014-12-31

Valutakurs exponering	USD	GBP	EUR	CAD	AUD	HKD	CHF	Övrigt
Placeringstillgångar								
Aktier och andelar	241 160	31 946	47 818	16 242	11 548	4 559	15 858	40 310
Övriga tillgångar	6 351	205	2 991	53	114	65	127	182
Summa tillgångar	247 511	32 151	50 809	16 295	11 662	4 624	15 985	40 492
Övriga skulder och avsättningar	-	-	-1 669	-	-	-	-	-
Nettoexponering före ekonomisk säkring med derivat	247 511	32 151	49 140	16 295	11 662	4 624	15 985	40 492
Nominellt värde valutaterminer	65 307	20 583	-7 689	-	1 063	-	-13 878	-34 452
Nettoexponering efter ekonomisk säkring med derivat	312 818	52 734	41 451	16 295	12 725	4 624	2 107	6 040

2013-12-31

Valutakurs exponering	USD	GBP	EUR	CAD	AUD	JYP	Övrigt
Placeringstillgångar							
Aktier och andelar	293 565	47 395	68 896	22 182	16 775	48 611	36 756
Övriga tillgångar	4 676	265	4 946	82	71	95	261
Summa tillgångar	298 241	47 660	73 842	22 264	16 846	48 706	37 017
Övriga skulder och avsättningar	-20	-	-	-	-	-	-
Nettoexponering före ekonomisk säkring med derivat	298 221	47 660	73 842	22 264	16 846	48 706	37 017
Nominellt värde valutaterminer	13 140	-1 064	-31 063	-1 813	-1 345	-38 519	-17 538
Nettoexponering efter ekonomisk säkring med derivat	311 361	46 596	42 779	20 451	15 501	10 187	19 479

Känslighetsanalys - valutakursrisk

En ogynnsam förändring med 10 procent av bolagets nettoexponering mot utländska valutor (efter ekonomisk säkring med derivat) påverkar resultat före skatt enligt nedanstående tabell.

Kkr	2014	2013
USD	-31 282	-31 136
GPB	-5 273	-4 660
EUR	-1 273	-4 278
CAD	-4 145	-2 045
CHF	-1 630	-
AUD	-	-1 550
JPY	-	-1 019
Övrigt	-604	-1 948
Summa	-44 207	-46 636

Kredit- och motpartsrisker

Bolaget har som policy att endast tillåta placeringar i värdepapper med hög kreditvärdighet och för förteckningar över godkända emittenter och motparter. Kredit- och motpartsriskerna i denna del av verksamheten bedöms därför vara små. Den maximala kreditriskexponeringen företaget är exponerat för i olika klasser av finansiella tillgångar framgår av nedanstående tabell.

Kkr Maximal kreditriskexponering	Brutto	2014 Erhållna säkerheter	Netto	Brutto	2013 Erhållna säkerheter	Netto
Tillgångsklass						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 622 981	-	2 622 981	2 428 507	-	2 428 507
Derivat	4 606	-	4 606	4 191	-	4 191
Fordringar	75 141	-	75 141	10 305	-	10 305
Upplupna ränteintäkter	33 693	-	33 693	36 402	-	36 402

Kkr
Kreditkvalitet på klasser av finansiella tillgångar

	AAA	AA	A	BBB	BB	Ingen rating	Totalt
2014-12-31							
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	1 845 463	452 110	359 100	-	-	-	2 656 673
2013-12-31							
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	1 732 243	401 137	310 709	-	-	20 820	2 464 909

Övriga finansiella tillgångar har ingen rating.

Det redovisade värdet för finansiella tillgångar som annars skulle redovisas som förfallna till betalning eller nedskrivna och vars villkor har omförhandlats, eller som är antingen förfallna till betalning eller nedskrivna uppgår per balansdagen till ett ringa belopp.

Kkr

Exponering	AA	A	Ingen rating	Totalt
2014-12-31				
Fodringar avseende återförsäkrare	-	-	8 768	8 768
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	16 729	1 157	11 569	29 455
Skulder avseende återförsäkrare	-11 205	579	-33	-10 659
2013-12-31				
Fodringar avseende återförsäkrare	-	-	-	-
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	3 769	1 073	21 603	26 445
Skulder avseende återförsäkrare	-3 647	873	-7 601	-10 375

Kreditrisk i fordringar på återförsäkrare

Försäkringsföretagets återförsäkringsskydd innebär att avtal endast ingås med återförsäkrare med kreditbetyg A eller högre. Återförsäkrarnas kreditvärdighet ses över regelbundet för att säkerställa att det beslutade återförsäkringsskyddet upprätthålls. Den maximala kreditriskexponeringen som återförsäkringstillgångarna ger upphov till för företaget per balansdagen uppgår till 10 659 (10 375) kkr i skulder till återförsäkrare och 29 455 (26 445) kkr i återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar.

Koncentrationsrisk

Företagets största koncentrationsrisk är exponeringen mot Swedbank, bland annat ett större strategiskt aktieinnehav. Denna koncentrationsrisk beaktas vid valet av placeringsinriktning och särskilt vid sammansättningen av företagets aktieportfölj. I relation till marknadsriskerna bedöms övriga koncentrationsrisker vara låga genom den diversifiering som ges av företagets placeringsinriktning.

Väsentliga koncentrationer av kreditrisk

Per 2014-12-31 hade bolaget följande väsentliga koncentrationer av kreditrisk.

Vad avser försäkringsskulder (avsättningar) framgår den beräknade tiden för kassautflödet för skulderna av nedanstående tabell.

Väsentliga koncentrationer av kreditrisk

2014	Totalt	2013	Totalt
SHB	418 664	Swedbank	473 533
Swedbank	365 797	SHB	360 241
SEB	359 105	Nordea	347 499
Nordea	329 570	SEB	310 211
SBAB	47 323	SBAB	50 521
JP Morgan	8 803	Volvo	20 820
		Goldman Sachs	11 564

Likviditetsrisker

Företagets likviditetsrisk anses vara av ringa betydelse i den totala riskbilden. Genom att tillgångarna i huvudsak placeras i värdepapper med hög likviditet säkerställer placeringsstrategin att mängden likvida tillgångar med betryggande marginal överstiger företagets förväntade betalningsförpliktelser.

Verksamhetsrisker

Verksamhetsrisk definieras som risken att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av händelser i verksamhetens interna eller externa miljö eller till följd av verksamhetens genomförande eller styrning. Företagets verksamhetsrisker delas in i följande tre riskkategorier:

Operativa risker

Med operativa risker avses risken att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av den löpande verksamhetens genomförande. Operativa risker kan till exempel uppstå till följd av icke ändamålsenliga interna processer och rutiner, bristfälliga system, handhavandefel eller brott mot externa eller interna regler.

Omvärldsrisker

Med omvärldsrisker avses risken att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av händelser utanför företagets direkta kontroll. Omvärldsrisker kan till exempel uppstå till följd av regelverksförändringar, makroekonomiska händelser, politiska förändringar, innovationer och förändringar på försäkringsmarknaden.

Strategiska risker

Med strategiska risker avses risken att företagets möjlighet att nå sina mål påverkas till följd av att den långsiktiga styrningen av verksamheten baseras på otillräckliga underlag och analyser. Strategiska risker kan till exempel uppstå till följd av att helhetssyn, långsiktighet, omvärldsförändringar och risker inte beaktas i tillräcklig utsträckning.

Hantering av verksamhetsrisker

I verksamhetens strävan efter att skapa värde för kunder och andra intressenter finns osäkerhet om framtida händelser, dvs. risker. Vilka slags risker verksamheten ställs inför är beroende av dess syfte och mål. I all verksamhet finns "inneboende" risker (bruttonrisker) som relateras till den specifika verksamhet som utförs. Hur stor den faktiska riskexponeringen (nettorisken) är beror på kvalitet och funktion på verksamhetens processer, rutiner, IT-stöd, information, kontrollstruktur och bemanning (operativa risker). Därutöver uppstår risker till följd av händelser i omvärlden (omvärldsrisker) och till följd av intern styrning och interna beslut (strategiska och operativa risker).

En grundläggande princip inom företaget är att risk ska tas medvetet och riskhanteringen utgör därför en integrerad del av verksamhetsstyrningen. Riskhanteringen i företaget sker systematiskt både i verksamhetsprocesserna (löpande verksamheten) som i affärsplanering och andra väsentliga förändringar. Ett medvetet risktagande ställer krav på en god förståelse och kunskap om verksamheten och dess mål, god insikt om hur omvärldsförändringar kan påverka verksamheten, samt god förmåga att bedöma vilka konsekvenser olika typer av interna förändringar kan få.

Verksamhetsrisker som kan innebära att företaget inte kan infria sina åtaganden till försäkringstagarna eller brister i efterlevnaden av lagar och förordningar ska elimineras.

Verksamheten identifierar risker i den löpande verksamheten genom självutvärderingar och dokumenterar resultatet av dessa i en företagsgemensam riskförteckning. Informationen hålls aktuell och kompletteras då nya risker identifieras. Riskinformationen ses över minst två gånger per år. Riskidentifiering sker även i samband med årlig affärsplanering och vid förändring av verksamheten. Exempel på sådana förändringar är utläggning av affärskritisk verksamhet och projekt.

De identifierade verksamhetsriskerna, deras grundorsaker och påverkan analyseras av riskfunktionen, som också gör en sammanställning, värdering och uppföljning på övergripande nivå. Minst två gånger per år rapporteras en sammanställning av verksamhetsrisker till styrelsen.

Om händelser inträffar trots riskreducerande åtgärder kan konsekvensen av dessa händelser begränsas med hjälp av kontinuitetsplaner och krisberedskap. Kontinuitetsplaner är upprättade inom företaget och övas i syfte att kunna hantera en framtida eventuell krissituation och begränsa effekterna av negativa händelser.

Information om realiserade risker samlas systematiskt i företagets incidentrapporteringsystem. De incidenter som rapporteras kategoriseras och värderas, och informationen om dessa incidenter utgör en viktig del vid den ovan nämnda självutvärderingen. Genom att hantera dessa risker på ett samordnat och strukturerat vis ökar organisationens möjligheter att nå de uppsatta målen.

Not 3. Premieinkomst, kkr	2014	2013
Skadeförsäkringsrörelse		
Inbetalda och tillgodoförda premier	451 380	398 571
Premier för avgiven återförsäkring	-30 842	-37 616
Summa	420 538	360 955
Livförsäkringsrörelse		
Inbetalda och tillgodoförda premier	518 175	505 966
Premier för avgiven återförsäkring	-787	-756
Summa	517 388	505 210
Grupp försäkringspremier	484 285	469 726
Premieinkomst för direkt livförsäkring		
Periodiska premier	484 285	469 726
Premieinkomst för direkt livförsäkring		
Premier för återbäringsberättigade avtal	484 285	463 726
Premier för ej återbäringsberättigade avtal	-	6 000
Not 4. Kapitalavkastning, intäkter, kkr	2014	2013
Erhållna utdelningar	36 302	24 337
Ränteintäkter med mera		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	42 988	51 689
Koncernbolag	27	-
Övriga ränteintäkter	1 126	1 384
varav från finansiella tillgångar som inte värderas till verkligt värde med värdeförändringar redovisade via resultaträkningen		
Valutakursvinst netto	81 462	-
Realisationsvinst netto		
Aktier och andelar	73 538	84 230
Räntebärande värdepapper	19 856	22 704
Summa	255 299	184 344
Kapitalavkastning intäkter redovisade i		
Livförsäkringsrörelsen	122 393	84 340
Icke-teknisk redovisning avseende skadeförsäkringsrörelsen	132 906	100 005
Summa kapitalavkastning, intäkter	255 299	184 345
Not 5. Värdeökning på övriga placeringstillgångar, kkr	2014	2013
Aktier och andelar	931	107 143
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	81 736	37 498
Summa	82 667	144 641
Värdeökning på övriga placeringstillgångar redovisade i		
Icke-teknisk redovisning avseende skadeförsäkringsrörelsen	43 028	78 461
Livförsäkringsrörelsen	39 639	66 180
Summa realiserade vinster på placeringstillgångar	82 667	144 641

Not 6. Utbetalda försäkringsersättningar, kkr	2014	2013
Skadeförsäkringsrörelse		
Utbetalda försäkringsersättningar	-310 245	-253 400
Skadebehandlingskostnader	-31 559	-33 572
Återförsäkrares andel	24 011	6 117
	-317 793	-280 855
Livförsäkringsrörelse		
Utbetalda försäkringsersättningar	-422 405	-376 511
Skadebehandlingskostnader	-7 388	-14 523
Återförsäkrares andel	-	15
	-429 793	-391 019
Not 7. Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar f e r, kkr	2014	2013
Skadeförsäkringsavsättning		
Före avgiven återförsäkring	-1 054	-
	-1 054	-
Livförsäkringsavsättning		
Före avgiven återförsäkring	-14 116	11 018
	-14 116	11 018

Not 8. Driftskostnader, kkr	2014	2013
Skadeförsäkringsrörelsen		
Anskaffningskostnader	-24 369	-18 790
Administrationskostnader inkl. mottagen driftskostnadsersättning	-57 619	-44 931
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	4 558	12 307
	-77 430	-51 414
Övriga driftskostnader		
Skaderegleringskostnader ingående i Utbetalda försäkringsersättningar	-31 559	-33 571
Kostnader för finansförvaltning ingående i Kapitalavkastning, kostnader	-2 310	-3 127
Övrigt	-77 430	-51 414
Summa driftskostnader	-111 299	-88 112
Livförsäkringsrörelsen		
Anskaffningskostnader	-23 336	-19 482
Administrationskostnader inkl. mottagen driftskostnadsersättning	-52 327	-40 159
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	-	-
	-75 663	-59 641
Övriga driftskostnader		
Skaderegleringskostnader ingående i Utbetalda försäkringsersättningar	-7 388	-14 523
Kostnader för finansförvaltning ingående i Kapitalavkastning, kostnader	-2 127	-2 637
Övrigt	-75 663	-59 641
Summa driftskostnader	-85 178	-76 801
Totala driftskostnader uppdelade på kostnadsslag		
Personalkostnader med mera	-72 587	-71 516
Lokalkostnader med mera	-12 139	-7 196
Avskrivningar med mera	-179	-161
Övrigt	-68 188	-32 183
	-153 093	-111 056
Arvode och kostnadsersättning till revisorer		
KPMG		
Revisionsuppdrag	-625	-281
Andra uppdrag	-44	-275
Summa	-669	-556
Operationella leasingavtal (leasetagare)		
Operationell leasing där företaget är leasetagare avser i huvudsak kostnader för lokaler.		
Förfallotidpunkt, totala framtida minimileaseavgifter		
<1 år	-2 115	-2 035
>5 år	-	-
Summa	-2 115	-2 035
Totala leasingavgifter under perioden		
varav minimileaseavgifter	-2 139	-6 651
varav variabla avgifter	-	-11

Not 9. Kapitalavkastning, kostnader, kkr	2014	2013
Kapitalförvaltningskostnader	-4 437	-5 764
Räntekostnader med mera		
Övriga räntekostnader	-988	-1 147
varav från finansiella skulder som inte värderas till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade via resultaträkningen	-988	-1 147
Valutakursförluster, netto	-	-12 196
Realisationsförlust netto		
Aktier och andelar	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-
Övriga finansiella kostnader	-676	-852
Summa	-6 101	-19 959
Kapitalavkastning kostnader redovisade i		
Icke-teknisk redovisning avseende skadeförsäkringsrörelse	-3 174	-10 918
Livförsäkringsrörelsen	-2 927	-9 041
Summa kapitalavkastning, kostnader	-6 101	-19 959
Not 10. Värdeminskning på övriga placeringstillgångar, kkr	2014	2013
Aktier och andelar	-3 963	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-66 555
Summa	-3 963	-66 555
Värdeminskning på övriga placeringstillgångar redovisade i		
Icke-teknisk redovisning	-2 063	-36 103
Livförsäkringsrörelsen	-1 900	-30 452
Summa	-3 963	-66 555

Not 11. Nettoresultat per kategori av finansiella instrument, kkr

2014

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Summa
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	
Aktier och andelar	150 506	-	-	150 506
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	46 101	-	-	46 101
Övriga fordringar	-	-	1 469	1 469
Summa	196 607	-	1 469	198 076

Finansiella skulder	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin			Summa
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	
Derivat, netto	-	11 278	-	11 278
Övriga skulder	-	-	-1 130	-1 130
Summa	-	11 278	-1 130	10 148

2013

Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Summa
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	
Aktier och andelar	234 022	-	-	234 022
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-139 900	-	-	-139 900
Övriga fordringar	-	-	935	935
Summa	94 122	-	935	95 057

Finansiella skulder	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin			Summa
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	
Derivat, netto	-	84 395	-	84 395
Övriga skulder	-	-	-1 215	-1 215
Summa	-	84 395	-1 215	83 180

Not 12. Bokslutsdispositioner, kkr

	2014	2013
Förändring av periodiseringsfond	21 586	-17 224

Not 13. Skatter, kkr	2014	2013
Skatt på årets resultat		
Aktuell skattekostnad	724	-41 176
Uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt	-32 735	-13 395
	-32 011	-54 571
Specifikation av aktuell skattekostnad		
Avkastningsskatt	-150	-85
Aktuell skattekostnad avseende inkomstbeskattad verksamhet		
Periodens skattekostnad	-462	-40 432
Justering av skattekostnad hänförlig till tidigare år	1 336	-659
Summa aktuell skattekostnad/skatteintäkt	724	-41 176
Specifikation av uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt		
Uppskjuten skatt avseende omräkning IB	-	-
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-32 735	-13 395
Summa uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt	-32 735	-13 395
Skatt avseende inkomstskatt		
Aktuell skatt avseende inkomstskatt	874	-41 091
Uppskjuten skatt	-32 735	-13 395
Summa skatt inkomstbeskattad verksamhet	-31 861	-54 486
Avstämning av effektiv skattesats avseende inkomstskatt		
Resultat före skatt	170 146	250 272
Avgår resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	-15 300	-9 944
Summa resultat i inkomstbeskattad verksamhet	154 846	240 328
Skatt enligt gällande skattesats, 22,0 % (22,0%)	-34 066	-52 872
Andra icke avdragsgilla kostnader/ej skattepliktiga intäkter	869	-955
Skatteeffekt hänförlig till tidigare år samt ändrade skattesatser	1 336	-659
Summa	-31 861	-54 486
Not 14. Aktier och andelar, kkr	2014	2013
Bokfört värde	889 488	978 604
Anskaffningsvärde	639 584	799 498
Verkligt värde	889 488	978 604
varav:		
Noterade aktier	889 342	978 404
Onoterade aktier	146	200

Not 15. Obligationer och andra räntebärande värdepapper, kkr	2014	2013
Upplupet anskaffningsvärde		
Statsskuldsväxlar	107 989	14 983
Svenska staten	933 401	791 603
Svenska kommuner	66 301	108 224
Svenska bostadsinstitut	1 083 704	1 169 499
Svenska emittenter	342 326	321 935
Utländska stater	-	15 466
	2 533 721	2 421 710
varav:		
Noterade	2 533 721	2 421 710
Bokfört värde/Verkligt värde		
Statsskuldsväxlar	107 977	14 985
Svenska staten	974 542	774 207
Svenska kommuner	69 175	108 537
Svenska bostadsinstitut	1 118 153	1 189 391
Svenska emittenter	353 134	325 061
Utländska stater	-	16 326
	2 622 981	2 428 507
varav:		
Noterade	2 622 981	2 428 507
Positiv skillnad till följd av att bokfört värde överstiger nominella värden	284 225	202 133
Negativ skillnad till följd av att bokfört värde överstiger nominella värden	159	10 067

Vid värdering av räntebärande värdepapper enligt upplupet anskaffningsvärde skulle balansposten redovisas till ett belopp på 2 533 721 (2 421 710) kkr.

Not 16. Fordringar avseende direkt försäkring, kkr	2014	2013
Försäkringstagare	33	-
Försäkringsföretag	-	885
	33	885

Not 17. Övriga fordringar, kkr	2014	2013
Fordringar på koncernföretag	2 510	5 457
Övrigt	7 088	3 963
	9 598	9 420

Not 18. Kategorier av finansiella tillgångar och skulder, kkr

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen					
2014	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa redovisat/verkligt värde	Anskaffningsvärde
Finansiella tillgångar					
Aktier och andelar	889 488	-	-	889 488	639 584
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 622 981	-	-	2 622 981	2 533 721
Derivat	-	4 606	-	4 606	-
Övriga fordringar	-	-	75 141	75 141	75 141
andra tillgångar	-	-	198 553	198 553	198 553
Upplupna intäkter	-	-	33 693	33 693	33 693
Summa	3 512 469	4 606	307 387	3 824 462	3 480 692

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

2014	Finansiella skulder som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Övriga finansiella skulder	Summa redovisat/verkligt värde
Finansiella skulder				
Derivat	-	3 816	-	3 816
Övriga skulder	-	-	28 096	28 096
Summa	-	3 816	28 096	31 912

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

2013	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa redovisat/verkligt värde	Anskaffningsvärde
Finansiella tillgångar					
Aktier och andelar	978 604	-	-	978 604	799 498
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 428 507	-	-	2 428 507	2 421 710
Derivat	-	4 191	-	4 191	-
Övriga fordringar	-	-	10 305	10 305	10 305
andra tillgångar	-	-	190 727	190 727	190 727
Upplupna intäkter	-	-	36 402	36 402	36 402
Summa	3 407 111	4 191	237 434	3 648 736	3 458 642

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

2013	Finansiella skulder som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Övriga finansiella skulder	Summa redovisat/verkligt värde
Finansiella skulder				
Derivat	-	1 786	-	1 786
Övriga skulder	-	-	49 194	49 194
Summa	-	1 786	49 194	50 980

Information om finansiella instruments verkliga värden

I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. I not 1 Redovisningsprinciper återfinns beskrivningar om hur verkligt värde bestäms avseende tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

Inga betydande överföringar mellan nivå 1 och 2 har skett under året.

2014	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Aktier och andelar	889 342	146	-	889 488
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 622 981	-	-	2 622 981
Derivat	671	3935	-	4 606
Summa	3 512 994	4 081	-	3 517 075
Skulder				
Derivat	-1 808	-2 008	-	-3 816
Summa	-1 808	-2 008	-	-3 816

2013	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Aktier och andelar	978 404	200	-	978 604
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 395 476	33 031	-	2 428 507
Derivat		4 191	-	4 191
Summa	3 373 880	37 422	-	3 411 302
Skulder				
Derivat	-338	-1 449	-	-1 787
Summa	-338	-1 449	-	-1 787

Värderingstekniker och väsentliga ej observerbara indata för innehav tillhörande nivå 2

Bolaget har innehav i obligationer, valutaterminer, swappar, samt aktiefonder vilka hänförs till värderingskategori 2.

Obligationer utan officiell handel värderas med hjälp av yieldkurva baserad på Stibor respektive swapräntor samt en för respektive underliggande värdepapper bedömd rimlig creditspread.

Valutaterminer värderas med hjälp av noterad köpkurs mot svenska kronor för aktuell valuta och yieldkurvor för de två valutorna för aktuell löptid.

Swappar värderas med hjälp av yieldkurvor .

Aktiefonder avser främst innehav i riskkapitalbolag där värderingen av de underliggande innehaven till väsentlig del sker med hjälp av observerbar indata.

Not 19. Materiella anläggningstillgångar, kkr	2014	2013
Inventarier		
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Ingående balans	1 570	3 767
Förvärv	-	419
Avyttring	-	-2 616
Utgående balans 31 december	1 570	1 570
Akkumulerade avskrivningar		
Ingående balans	-976	-3 430
Årets avskrivningar	-179	-161
Avyttringar och utrangeringar	-	2 615
Utgående balans 31 december	-1 155	-976
Redovisat värde 1 januari	595	337
Redovisat värde 31 december	416	595
Not 20. Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, kkr	2014	2013
Förutbetalda kostnader	-	1 574

Not 21. Obeskattade reserver, kkr	2014	2013
Periodiseringsfond tax 2009	-	24 405
Periodiseringsfond tax 2010	52 312	52 312
Periodiseringsfond tax 2011	42 561	42 561
Periodiseringsfond tax 2012	45 661	45 661
Periodiseringsfond tax 2013	72 358	72 358
Periodiseringsfond tax 2014	63 382	63 382
Periodiseringsfond tax 2015	2 819	-
	279 093	300 679
Not 22. Livförsäkringsavsättning, kkr	2014	2013
Ingående balans	166 092	177 110
Inbetalda premier	-	6 000
Premier som förbrukats under året	-4 374	-3 287
Övrigt	19 545	-13 731
Utgående balans brutto	181 262	166 092
Återförsäkrares andel	-	-
Utgående balans netto	181 262	166 092
Not 23. Avsättning för oreglerade skador, kkr	2014	2013
Ingående balans brutto	1 037 225	986 950
Kostnad för skador som inträffat innevarande år	810 567	718 300
Utbetalda försäkringsersättningar	-771 597	-678 011
Avvecklingsresultat	108 235	-307
Effekt av ändrade antaganden	27 224	10 293
Utgående balans avsättning för oreglerade skador	1 211 654	1 037 225
Utgående balans återförsäkrares andel	-29 455	-26 445
Utgående balans netto	1 182 199	1 010 780
Not 24. Avsättning för återbäring och rabatter, kkr	2014	2013
Ingående balans	680 559	664 421
Årets avsättningar för återbäring och rabatter	-62 651	16 138
Utgående balans	617 908	680 559
Not 25. Avsättning för skatter, kkr	2014	2013
Uppskjutna skattefordringar och skulder		
Aktier och andelar	53 912	38 824
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19 256	1 473
Derivat	169	521
Pensionsförpliktelser	-1 275	-1 490
Summa övriga uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder, netto	72 062	39 328

Samtliga förändringar mellan åren i posten uppskjuten skatt har redovisats som uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt i resultaträkningen.

Not 26 . Pensioner och liknande förpliktelser, kkr	2014	2013
Ingående balans	5 469	6 190
Kostnader för tjänstgöring innevarande period	169	190
Räntekostnad	205	202
Aktuariella vinster och förluster	-1 162	-1 113
Övriga förändringar		
Utgående balans	4 681	5 469
Antaganden		
Diskonteringsränta	2,20%	3,56%
Framtida löneökning	3,11%	3,25%
Framtida ökning av inkomstbasbelopp	3,11%	3,25%
Framtida ökning av pensioner (Inflation)	1,61%	1,75%
Avgångsintensitet	5,00%	5,00%

Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser i moderföretaget avser ej tryggade förpliktelser enligt kollektivavtal. Anställda födda 1955 eller tidigare och som var anställda den 1 juni 2006 har rätt att gå i pension vid 62 års ålder, för övriga anställda gäller 65 år. Den som har möjlighet att gå vid 62 års ålder kan maximalt få en ersättningsnivå motsvarande cirka 65 procent av pensionsmedförande lön fram till 65 års ålder.

När den anställde väljer att gå i pension vid 62 års ålder gör Folksam en kompletterande premieinbetalning för att täcka pensionsförmånen fram till 65 års ålder. Beräkning av avsättning för pensioner och liknande förpliktelser har gjorts med antagande om att cirka 50 procent utnyttjar möjligheten till förtida pensionsavgång.

Not 27. Skulder avseende direkt försäkring, kkr	2014	2013
Försäkringsföretag	8 814	3 684

Not 28. Derivat, kkr	2014	2013
Derivatinstrument med positiva värden eller värden noll		
Anskaffningsvärde		
Aktieterminer	-	-
Ränteterminer	-	-
Valuteterminer	-	-
Ränteswappar	-	-
Summa anskaffningsvärde	-	-
Verkligt värde		
Aktieterminer	667	-
Ränteterminer	4	-
Valuteterminer	3 935	4 190
Ränteswappar	-	-
Summa verkligt värde	4 606	4 190
Derivatinstrument med negativa värden		
Anskaffningsvärde		
Aktieterminer	-	-
Ränteterminer	-	-
Valuteterminer	-	-
Summa anskaffningsvärde	-	-
Verkligt värde		
Aktieterminer	1 669	338
Ränteterminer	139	-
Valuteterminer	2008	1448
Summa verkligt värde	3 816	1 786

Not 29 Upplysningar om kvittning

Finansiella tillgångar som är föremål för kvittning, som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning eller ett liknande avtal

Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen

2014		Brutto-belopp redovisade finansiella tillgångar	Brutto-belopp av finansiella skulder resp. tillgångar som kvittats i balans-räkningen	Nettobelopp av finansiella tillgångar resp. skulder i balans-räkningen	Finansiella instrument	Erhållen kontant säkerhet	Netto belopp
Balanspost	Tillgångar						
Derivat	Derivat (OTC)	4	-	4	-1	-	3
Omvända repor, inlåning av värdepapper och liknande arrangemang		-	-	-	-	-	-
Derivat	Skulder Derivat (OTC)	2	-	2	-1	-	1
Repor, utlåning av värdepapper och liknande arrangemang		-	-	-	-	-	-

Finansiella tillgångar som är föremål för kvittning, som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning eller ett liknande avtal

Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen

2013		Brutto-belopp redovisade finansiella tillgångar	Brutto-belopp av finansiella skulder resp. tillgångar som kvittats i balans-räkningen	Nettobelopp av finansiella tillgångar resp. skulder i balans-räkningen	Finansiella instrument	Erhållen kontant säkerhet	Netto belopp
Balanspost	Tillgångar						
Derivat	Derivat (OTC)	4	-	4	-1	-	3
Omvända repor, inlåning av värdepapper och liknande arrangemang		-	-	-	-	-	-
Derivat	Skulder Derivat (OTC)	1	-	1	-1	-	-
Repor, utlåning av värdepapper och liknande arrangemang		-	-	-	-	-	-

Not 30. Övriga skulder, kkr	2014	2013
Skulder till koncernföretag	710	8 303
Skulder till närstående företag	99	1 531
Övrigt	7 823	9 675
	8 632	19 509

Not 31. Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter, kkr	2014	2013
Semesterskuld samt skuld till Skatteverket	5 839	5 018
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	4 141	6 175
	9 980	11 193

**Not 32. Förväntade återvinningsstidpunkter
för tillgångar och skulder**

2014

Mkr	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar			
Aktier och andelar	-	967 488	967 488
Obligationer och räntebärande värdepapper	-	2 622 981	2 622 981
Derivat	4 606	-	4 606
Fordringar avseende direkt försäkring	33	-	33
Övriga fordringar	9 598	-	9 598
Materiella tillgångar	-	416	416
Kassa och bank	198 137	-	198 137
Upplupna ränte- och hyresintäkter	33 693	-	33 693
Summa tillgångar	246 067	3 590 885	3 836 952
Skulder och avsättningar			
Livförsäkringsavsättning	7 513	173 749	181 262
Avsättningar för oreglerade skador	323 285	888 369	1 211 654
Avsättningar för återbäring och rabatter	92 651	525 256	617 907
Avsättningar för andra risker och kostnader	-	-	-
Skulder avseende direkt försäkring	8 814	-	8 814
Skulder avseende återförsäkring	10 659	-	10 659
Derivat	3 816	-	3 816
Övriga skulder	8 623	-	8 623
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	9 980	-	9 980
Summa skulder och avsättningar	465 341	1 587 374	2 052 715

2013

Mkr	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar			
Aktier och andelar	-	978 604	978 604
Obligationer och räntebärande värdepapper	-	2 428 506	2 428 506
Derivat	4 191	-	4 191
Fordringar avseende direkt försäkring	885	-	885
Övriga fordringar	9 420	-	9 420
Materiella tillgångar	-	595	595
Kassa och bank	190 131	-	190 131
Upplupna ränte- och hyresintäkter	36 402	-	36 402
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 574	-	1 574
Summa tillgångar	242 603	3 407 705	3 650 308
Skulder och avsättningar			
Livförsäkringsavsättning	11 018	155 074	166 092
Avsättningar för oreglerade skador	282 856	754 369	1 037 225
Avsättningar för återbäring och rabatter	92 745	587 814	680 559
Avsättningar för andra risker och kostnader	-	-	-
Skulder avseende direkt försäkring	3 684	-	3 684
Skulder avseende återförsäkring	10 375	-	10 375
Derivat	1 786	-	1 786
Övriga skulder	35 134	-	35 134
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11 193	-	11 193
Summa skulder och avsättningar	448 791	1 497 257	1 946 048

Not 33. Ställda panter, kkr

	2014	2013
Övriga ställda panter (bokfört värde)		
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar:		
Aktier och andelar	875 199	946 756
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 622 548	2 425 606
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	13 459
Upplupna räntor och hyresintäkter	33 691	36 394
Summa	3 531 438	3 422 215
För andras räkning pantsatta tillgångar		
Likvida medel	8 804	11 564
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	434	2 909
	9 238	14 473
Totalt ställda panter	3 540 676	3 436 688

Säkerheter har ställts i enlighet med clearinginstitutens angivna marginalsäkerhetskrav.

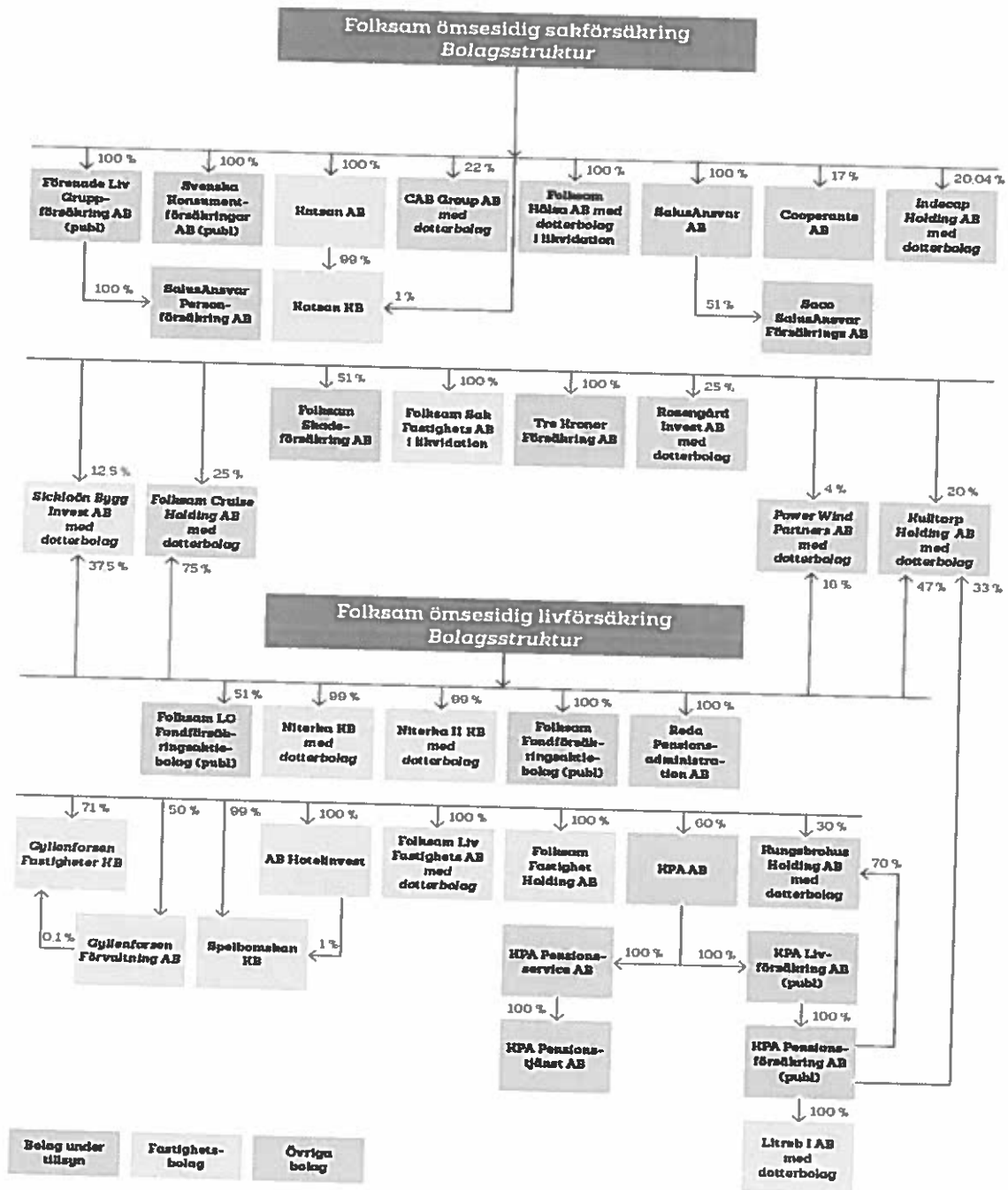
Not 34. Upplysningar om närstående

Närstående parter

Denna not innehåller en beskrivning av väsentliga relationer mellan Förenade Liv och närstående bolag i Folksam (Folksam Sak-koncernen respektive Folksam Liv-koncernen, inklusive KPA Pension) samt övriga närstående parter. Samtliga bolag i Folksam definieras som närstående på grund av gemensam ledning och gemensamma centrala enheter som stödjer gruppen.

Övriga närstående parter utgörs av nyckelpersoner, nyckelpersoners nära familjemedlemmar (enligt definitionen i IAS 24) samt bolag som står under bestämmande eller betydande inflytande av nyckelpersoner eller deras nära familjemedlemmar. Med bolag avses alla typer av företag och organisationer förutom företag i Folksam och företag/organisationer med inflytande i Folksam genom styrelserepresentation. Nyckelpersoner överensstämmer med de ledande befattningshavare för vilka upplysning lämnas avseende "Ersättning och förmåner till ledande befattningshavare" i not 35.

Som närstående parter räknas inte de organisationer som har styrelserepresentation i bolag i Folksam. Dessa agerar inte i direkt eget intresse utan representerar försäkringstagarna.

Bolagen i Folksam

Folksam består av två koncerner, Folksam Sak-koncernen och Folksam Liv-koncernen. Genom att bedriva både skade- och livförsäkringsverksamhet i Folksam uppnås betydande synergier.

Folksam Sak är moderföretag i en koncern som förutom moderföretaget omfattar de helägda dotterföretagen, Folksam Sak Fastighets AB (i likvidation), Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ), Tre Kronor Försäkring AB, Förenade Liv Grupp försäkring AB (publ), Katsan AB, SalusAnsvar AB och Folksam Hälsa (i likvidation). Vidare innehar Folksam Sak 51 procent i Folksam skadeförsäkring AB, 22 procent i det delägda Consulting AB Lennermark & Andersson, 25 procent i Folksam Cruise Holding AB, 20 procent i Kultorp Holding AB, 25 procent i Rosengård Invest AB, 20,04 procent i Indecap Holding AB, 17 procent i Cooperante AB och 12,5 procent i Sicklaön Bygg Invest AB.

Upplysningar om hur närståendetransaktioner ingås och följs upp

Inför varje år görs en affärsplan som bland annat beskriver ekonomiska mål och nyttjandet av gemensamma resurser. Vid ska regelbundet under året informera styrelsen om prognos och utfall av affärsplan. Principiella avvikelser från beslutad affärsplan ska godkännas av styrelsen. I samband med årsbokslutet ska den slutliga fördelningen av kostnader mellan bolagen beslutas av styrelsen.

Självkostnadsprincipen

Den övergripande utgångspunkten är att åstadkomma en korrekt kostnadsfördelning per bolag och produkt med tillämpning av självkostnadsprincipen. Varje bolag och produkt ska bära de kostnader som är hänförliga till bolaget och produkten. Inga internvinster eller korssubventioner ska uppstå.

Driftskostnader fördelas så långt möjligt efter faktiskt nyttjande på bolag och produkt. Exempel på sådana kostnader är datorutrustning, lokaler och telefoni. För övriga kostnader görs en bedömning av faktiskt nyttjande, utifrån bland annat tidsredovisning, antal transaktioner eller antal försäkringar kopplade till kostnaden. Exempel på sådana kostnader är utnyttjande av vissa stödenheter och marknadsföring.

Tillikaanställning

Folksamkoncernerna tillämpar tillikaanställning vilket innebär att personalen är anställd i flera bolag inom Folksamkoncernerna. Varje anställd är organisatoriskt placerad på ett kostnadsställe. Ett kostnadsställe kan endast tillhöra ett bolag. Den anställdes lönekostnader belastar initialt det organisatoriskt tilldelade kostnadsstället, varefter lönekostnaderna fördelas mellan kostnadsställena inom Folksamkoncernerna i förhållande till utfört arbete.

Överenskommelser

Den kostnadsfördelning som beslutats av styrelsen operationaliseras genom att interna överenskommelser upprättas mellan enheter/bolag där intermeditering förekommer. Överenskommelserna, dokumenteras, och innehåller uppgifter om hur uppföljning och kontroll ska utföras.

Inventering av avseende ledande befattningshavares närståendetransaktioner

En inventering har gjorts avseende ledande befattningshavares eventuella närstående transaktioner på belopp över 10 000 kronor. Denna inventering avser inte ersättningar som ledande befattningshavare/nyckelpersoner har erhållit i sin egenskap av ledande befattningshavare det vill säga löner, pensioner, styrelsearvode mm, vilka specificeras i årsredovisningens personalnot under ersättning till ledande befattningshavare. Den genomförda inventeringen av närstående transaktioner på belopp över 10 000 kr har inte givit några transaktioner att redovisa

Närstående transaktioner

Följande transaktioner har skett med närstående, kkr

Närstående transaktioner, kkr

	Erlagd ersättning		Erhållen ersättning	
	2014	2013	2014	2013
Folksam ömsesidig sakförsäkring				
Försäkringsrörelsen	13 718	8 560	5 152	8 178
IT	17 736	12 124	-	332
Administrativt stöd	38 376	20 057	-	1 916
Pensionsavsättningar	9 723	12 019	-	2 222
Försäkring mot inkomstbortfall	-	-	-	-
Folksam ömsesidig livförsäkring				
Försäkringsrörelsen	172	3 547	4 200	-
Kapitalförvaltning	4 437	5 764	-	-
IT	-	-	-	-
Administrativt stöd	227	5	-	-
Tre Kronor Försäkrings AB				
Försäkringsrörelsen	-	180	83	-
Administrativt stöd	191	-	-	-
Salus Ansvar AB				
Administrativt stöd				
Administrativt stöd	-	-	2 323	-
Salus Ansvar Personförsäkringar AB				
Försäkringsrörelse	-	-	12 451	-
Saco Salus Ansvar Försäkringar AB				
Försäkringsrörelsen	-	-	4 201	-
Administrativt stöd	-	-	1 800	-
Totalt	84 580	62 256	30 210	12 648

Försäkringsrörelsen

Försäkringsrörelsen består framför allt av kostnader för skaderegleringstjänster för barnförsäkringar, som Folksam ömsesidig sakförsäkring tillhandahåller för Förenade Liv. Ett avtal har upprättats för att förtydliga villkoren. Avtalet tillämpar självkostnadsprissättning samt löper årsvis och kan sägas upp senast nio månader före avtalstidens utgång. I posten försäkringsrörelsen ingår även en viss försäkringsadministration, t ex juridiska och aktuariella tjänster.

Kapitalförvaltning och Administrativt stöd

Med kapitalförvaltning avses kapitalförvaltningskostnaderna. Folksams kapitalförvaltning hanteras från och med maj 2008 av Swedbank Robur. Efter övertagandet fakturerar Swedbank Robur moderbolagen Folksam ömsesidig livförsäkring och Folksam ömsesidig sakförsäkring. Dotterbolagen erlägger ersättning till sitt moderbolag för kapitalförvaltningen. Administrativt stöd avser kostnader inom övriga centrala enheter, exempelvis kostnader för redovisning, revision och marknadsföring.

IT

Bland IT-transaktionerna ingår bland annat datautrustning, drift och utveckling av system, trycksaker samt telefoni. Avtal har upprättats för att förtydliga villkoren avseende köp av telefoni- och telefonkundtjänster från Folksam ömsesidig sakförsäkring. Avtalen tillämpar självkostnadsprissättning och reglerar tjänstens omfattning.

Pensionskostnader

Folksam, exklusive KPA-bolagen, har sina pensioner tryggade i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Pensionsupplysningar lämnas i separat not nedan. Anställda i alla Folksambolag (exklusive KPA) är sedan 2006 överförda till Folksam ömsesidig sakförsäkrings pensionsfond hos Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Pensionskostnaderna fördelas efter lönesummorna i respektive bolag.

Försäkring mot inkomstbortfall

Förenade Liv ska såsom ombud för Folksam ömsesidig sakförsäkring självständigt marknadsföra, sälja och administrera försäkring mot inkomstbortfall, under eget varumärke samt administrera försäkring mot inkomstbortfall under Folksams varumärke.

Internränta

Internränta betalas för fordringar och skulder mellan bolag inom Folksam. Räntan är STIBOR 1 vecka. I Förenade Liv uppgår inte internräntan till ett väsentligt belopp.

Garantier

Inga garantier har ställts ut av Förenade Liv till förmån för annat bolag i Folksam.

Närstående transaktioner, kkr

	Fordringar		Skulder	
	2014	2013	2014	2013
<u>Folksam ömsesidig sakförsäkring</u>				
Försäkringsrörelsen	-	1150	710	-
<u>Folksam ömsesidig livförsäkring</u>				
Försäkringsrörelsen	-	-	-	1 354
<u>Tre Kronor Försäkrings AB</u>				
Försäkringsrörelsen	-	-	99	180
<u>Saco SalusAnsvar Försäkringar AB</u>				
Försäkringsrörelsen	329	-	-	-
<u>SalusAnsvar Personförsäkringar AB</u>				
<u>SalusAnsvar Personförsäkringar AB</u>				
Försäkringsrörelsen				
Totalt	2 181	-	-	-
	2 510	1150	809	1 534

Not 35. Medeltal anställda samt löner och ersättningar

Medeltal anställda i Sverige	2014	2013
Tjänstemän	126	126
varav män	29%	29%

Förenade Livs personal är till största del tillikaanställd i Folksam. I uppgifterna för 2014 och 2013 redovisas enbart direkt anställda i företaget.

För personal som arbetar för fler bolag i Folksam redovisas själva personalkostnaden i moderföretaget Folksam Sak och respektive bolags andel som driftskostnad. Andra ledande befattningshavare utgörs av företagets ledningsgrupp.

Medelantalet anställda har beräknats med utgångspunkt från antalet arbetstimmar, betald tid relaterade till årsarbetstid på 1 922 (1 930) timmar.

Löner, ersättningar och övriga förmåner, kkr	2014	2013
Styrelse	563	423
Verkställande direktör	1 395	2 062
Vice verkställande direktör	-	1 433
Andra ledande befattningshavare	6 164	5 776
Kontorstjänstemän	42 251	37 910
Fälttjänstemän		
Specialombud	1 212	849
Sociala kostnader	25 863	24 966
Summa löner och ersättningar	77 448	73 419
varav pensionskostnader	8 935	11 497
varav pensionskostnader verkställande direktören	348	654

Fördelning kvinnor och män i företagsledningen, Antal	2014		2013	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Vd, vice vd och andra ledande befattningshavare	Antal (%)	Antal (%)	Antal (%)	Antal (%)
	4 (50%)	4 (50%)	5 (71%)	2 (29%)
Styrelse (exklusive personalrepresentanter)	6 (55%)	5 (45%)	5 (50%)	5 (50%)

	Grundlön/St yrelse- arvode	Övriga förmåner	Pensions- kostnader	Summa
Ersättningar och övriga förmåner under året, kkr				
Styrelsens ordförande				
Sture Nordh	123	-	-	123
Övriga Styrelseledamöter				
Pia Carlsson-Törnqvist	-	-	-	-
Git Claesson Pipping	81	-	-	81
Eva-Lotta Nilson	81	-	-	81
Lars-Erik Klason	76	-	-	76
Kristian Sihlén	18	-	-	18
Linda Jonsson	18	-	-	18
Nicklas Hjert	86	-	-	86
Peter Lennartsson	80	-	-	80
Elisabeth Sasse	-	-	-	-
Summa styrelsearvode	563	-	-	563
Verkställande direktör				
Sari Zander	1395	15	348	1 758
Ledande befattningshavare				
Andra ledande befattningshavare (9 stycken)	6 164	234	1 427	7 825
Summa	6 164	234	1 427	7 825

Ersättning och förmåner till ledande befattningshavare

Principer

Styrelseordförande i av Folksam ägda dotter- och dotterdotterbolag har att informera Folksams vd och tillika koncernchef om vd: s lön och allmänna villkor i dotterföretaget innan beslut fattas. Till styrelsens ordförande och ledamöter inklusive personalrepresentanter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Inget styrelsearvode betalas ut till anställda i Folksam. Styrelsens externa ledamöter har ett fast årsarvode på 49 500 kr (49 500 kr) samt ett sammanträdesarvode på 5 500 kr (4 400 kr). Fackliga representanter och suppleanter har ett arvode om 3 000 kr per sammanträde.

Ersättningen till verkställande direktör och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension. Det finns inga rörliga ersättningar eller övriga ersättningar till ledande befattningshavare. Med andra ledande befattningshavare avses de personer (9 stycken) som tillsammans med vd utgör företagets ledningsgrupp.

Pensioner

Företaget har en förmånsbestämd pensionsplan som är generell för alla anställda inklusive vd. Pensionsförpliktelserna är tryggade i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Pensionsålder för vd och övriga anställda är 65 år. Möjlighet finns för alla anställda att gå i pension mellan 62 år och 67 år. Några utestående pensionsförpliktelser för styrelse och vd finns inte.

Avgångsvederlag och liknande förmåner

Inga avtal om avgångsvederlag eller liknande förmåner för vd eller andra ledande befattningshavare finns. Vd och andra ledande befattningshavare har i likhet med alla anställda fast lön och 12 månaders uppsägningstid.

Ersättningspolicy

En redogörelse för företagets ersättningar enligt Finansinspektionens allmänna råd om ersättningspolicy i Försäkringsföretag (FFFS 2011:2) kommer att finnas tillgänglig på Förenade Livs webbplats i samband med offentliggörandet av årsredovisningen.

Not 36. Pensionsupplysningar**Pensionsåtaganden**

Folksam tillämpar lagbegränsad IFRS i juridisk person och tillämpar reglerna i Tryggandelagen och Finansinspektionens föreskrifter. Tillämpning av Tryggandelagen är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. Reglerna i IAS 19 avseende förmånsbestämda pensionsplaner tillämpas därför inte utan upplysningar lämnas enligt relevanta delar av vad som anges i IAS 19. Pensionsberäkningarna bygger på löne- och pensionsnivåer på balansdagen. Folksams pensionsplaner utgörs främst av pensionsförmåner som framgår i kollektivavtal gällande planen för Kooperationens tilläggspension, KTP, för tjänstemän samt till viss del av tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension. Pensionsplanerna är främst tryggade genom avsättningar till Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse (KP).

Folksam Sak har betalningsansvaret för pensionen men har givit Pensionsstiftelsen i uppdrag att ombesörja utbetalningen av pension å Folksams vägnar. Förenade Liv redovisar löpande sin del av pensionskostnaden i resultaträkningen, i takt med att den uppstår i Folksam. Nedanstående uppgifter avser hela Folksam exklusive KPA bolagen.

Mkr**Pensionsåtagande tryggade i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse**

	2014	2013
Verkligt värde på särskilt avskiljbara tillgångar	3 987	3 682
Pensionsåtagande tryggade i Pensionsstiftelsen	-3 320	-3 242
Övervärde (inkl buffertkapital)	667	440

Specifikation av verkligt värde på särskilt avskilda tillgångar i Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse

	2014	2013
Räntebärande värdepapper	2 352	2 209
Aktier	1 276	1 142
Alternativa placeringar	-	-
Fastigheter	359	331
Totalt värde på särskilt avskilda tillgångar	3 987	3 682

Kostnader för pensioner pensionering i egen regi

	2014	2013
Avsättning till Pensionsstiftelsen	88	166
Utbetalade pensioner	171	170
Gottgörelse för pensionsutbetalningar och administration	-171	-170
Särskild löneskatt på pensionskostnader, 24,26%	21	40
Avgår avkastning på särskilt avskilda tillgångar	-416	-236
Nettokostnad för pensioner i egen regi	-307	-30

Not 37. Avstämning av totalavkastningstabell

	Not	Ingående marknadsvärde 2014-01-01	Utgående marknadsvärde 2014-12-31	Totalavkastning 2014
Räntebärande				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	15	2 429	2 623	
Upplupen ränta		36	34	
Räntederivat, netto	28	-	-	
Swappar, netto		-	-	
Likvida medel		28	31	
Räntebärande innan värderingsskillnader		2 493	2 688	150

Prisskillnader olika antal likviddagar vid värdering		4	3	-2
Värderingsprinciper terminer		-	-	11
Räntebärande enligt TAT		2 497	2 691	159
Aktier				
Aktier och andelar	14	979	888	
Omklassificering till alternativa placeringar		-	-	
Aktiederivat, netto	28	-	-	
Likvida medel		2	2	
Aktier innan värderingsskillnader		981	890	184
Skillnad värderingskurs bid/traded		-	78	1
Värderingsprinciper terminer		-	-	-1
Aktier enligt TAT		981	968	184
Alternativa placeringar				
Onoterade aktier		-	-	
Likvida medel		2	-	
Alternativa placeringar innan värderingsskillnader		2	-	-
Värderingsskillnader				
Alternativa placeringar enligt TAT		2	-	-
Säkringsinstrument				
Valutaderivat, netto	28	3	2	
Säkringsinstrument innan värderingsskillnader		3	2	-1
Värderingsskillnader				
Säkringsinstrument enligt TAT		-	-	-11
		3	2	-12
Bolagstrategiska				
Aktier och andelar koncern-och intresseföretag till bokfört värde		-	78	
Bolagstrategiska innan värderingsskillnader		-	78	
Bolagsstrategiska enligt TAT		-	78	
Värderingsskillnader			-78	
Summa placeringar		3 483	3 661	331
Not 38. Viktiga uppskattningar och bedömningar				
Viktiga bedömningar vid tillämpning av koncernens redovisningsprinciper				

Försäkringsavtal

Enligt IFRS 4 ska avtal som överför betydande försäkringsrisk klassificeras som försäkring. Försäkringsföretaget har gjort bedömningen att försäkringsrisk överstigande fem procent ska anses vara betydande och avtalet därmed klassas som försäkring. En generell beskrivning av Folksam Livs redovisningsprinciper för klassificering av avtal finns i not 1.

I Förenade Liv redovisas samtliga avtal som försäkringsavtal.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Försäkringsföretagets redovisningsprinciper definierar närmare hur tillgångar och skulder ska klassificeras i olika kategorier:

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel förutsätter att dessa motsvarar beskrivningen av finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel under redovisningsprinciper.

Finansiella tillgångar och skulder som försäkringsföretaget initialt valt att värdera till verkligt värde via resultaträkningen förutsätter att kriterierna under redovisningsprinciper uppfyllts.

Viktiga källor till osäkerheter i uppskattningar

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringsföretagets redovisningsprinciper för försäkringskontrakt beskrivs i not 1.

Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument

För värderingen av finansiella tillgångar och skulder för vilka det inte finns något direkt observerbart marknadspris används värderingstekniker som beskrivs under redovisningsprinciper i not 1. För finansiella instrument med begränsad likviditet avspeglar inte alltid det observerade marknadspriset faktiskt genomförda transaktioner. För sådana instrument kan därför vissa ytterligare bedömningar krävas beroende på osäkerheten i marknadssituationen.

Styrelsens och verkställande direktörens underskrift

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för försäkringsföretag, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av årsredovisningen.

Stockholm den 5 mars 2015

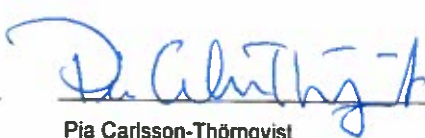
Sture Nordh

Styrelsens ordförande

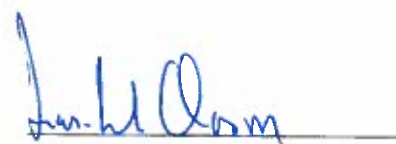

Sari Zander

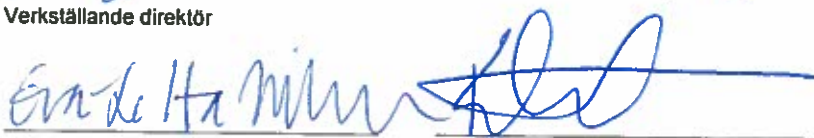
Verkställande direktör

Pia Carlsson-Thörnqvist

Lars-Erik Klason

Eva-Lotta Nilsson

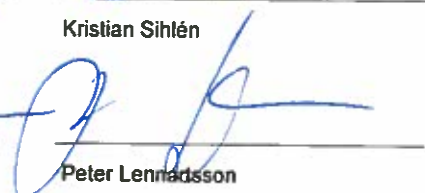
Kristian Sihlén

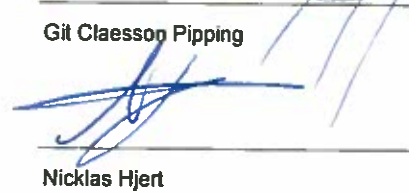
Git Claesson Pipping

Linda Jonsson

Peter Lennadsson

Nicklas Hjert

Elisabeth Sasse

Vår revisionsberättelse har lämnats den 23 mars 2015

Anders Bäckström

Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Förenade Liv Grupp försäkring AB, org. nr 516401-6569

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Förenade Liv Grupp försäkring AB för år 2014.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Förenade Liv Grupp försäkring ABs finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Förenade Liv Grupp försäkring AB för år 2014.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 23 mars 2015

KPMG AB

Anders Bäckström
Auktoriserad revisor